

T A B U L A X.

D E

P O T I O N I B U S.

I. DEFINITIO.

Potiones, sunt mixturæ liquidæ, interne una, vel pluribus vicibus sumendæ, atque ex variis ingredientibus tam solidis, quam fluidis mixtæ.

II. DIFFERENTIA.

1. Mixture liquidæ sunt.

1) Vel *concentratæ*, quæ in pauca quantitate ex *spirituosis* miscentur.

2) Vel *extenuatæ*, & *diffusæ*, quas aquosæ etiam species, & quidem majore quantitate, ingrediuntur, & ad has pertinent *potiones*, *julepi*, & aliæ formulæ.

2. *Potiones* differunt a *julepis*. Hi enim consistentiæ sunt tenuioris, dilutioris, & fere diaphanæ, ex multa aq. & paucō syrupo præcipue constantes: contrarium in *potionibus* reperitur, quæ sunt turbidiores, spissiores, & subinde etiam pulverulenti quid una continent.

III. MATERIA.

1. *Excipiens*.

1) Aquæ *destillatæ* tam simplices, quam cum vino paratæ, ut & compositæ.

2) Nonnunquam loco *aquarum* *destillatarum* sumitur *decoctum*, aut *infusum* quoddam, v. g. tamarindorum; id quod potissimum locum habet in *potionibus* purgantibus, item *infusum* sennatum, rhabarbarinum.

2. Addenda, quæ sunt

- 1) Pulveres, tam simplices, quam compositi.
- 2) Extracta.
- 3) Essentiae.
- 4) Tincturæ.
- 5) Elixiria.
- 6) Spiritus.
- 7) Confectiones.
- 8) Succi.
- 9) Rob.
- 10) Salia omnis generis.
- 11) Syrupi, aut variae sacchari species, quæ edulcorationis gratia reliquis adduntur.

3. Horum omnium proportio sequens esse potest

- Aquar. destill. simplic.)
 Infus. } 3 j.
 Decoct. }
 Aquar. vinosar. unc. semis.
 Aquar. spirituosar. 3 ij.
 Succ. } 3 j - 3 ij.
 Rob. } 3 j - 3 ij.
 Elixir.)
 Essent. } 3 fl. 3 j. 3 ij.
 Tinctur. }
 Spiritus, 3 j. 3 fl.
 Electuar. 3 fl.
 Confection. 3 j. 3 fl.
 Pulver. 3 j. 3 fl.
 Sal. volatil. gr. iv. 3 fl.
 Ol. destillat. gutt. j.
 Syrup. 3 j. 3 fl.

Et sic recipiantur ad quatuvis unciam aquarum
 succ. 3 ij. spiritus 3 fl. spirit. ard. 3 j. vel tincturæ acris 3 fl. extract. mitioris 3 j. acridis 3 fl. ol. destillar. gutt. v. salis alcalis 3 fl. volat. 3 fl. pulver. 3 j. syrupi 3 j. vel minus, si reliqua non fuerint ingrata. Pro lubitu autem
 hæc

hæc proportio potest variari.

IV. DOSIS.

1. Potio pro una dosi requirit aquæ $\frac{3}{4}$ j. pro pluribus sufficiunt $\frac{3}{4}$ iii-v.
2. Si cochleatim sumenda sit potio, necesse est, ut ingredientium dosis, respectu aquæ, duplicetur: artificiose alioquin tot requiruntur doses, quot sunt aquarum unciæ.

V. REGULÆ.

1. Mixturæ liquidæ, seu potiones, & syrapi præ multis aliis formulis usu receptæ sunt. Gratiorens enim sunt, & facilius possunt adsumi.
2. Purgantes portiunculæ, reliquis aliquo modo sunt spissiores, ut eo melius una vice adsumi queant. Si vero magis dilutæ desiderentur, major aquarum dosis addatur.
3. Quoniam autem in hisce potionibus multiplica remedia, communiter sine ratione, in unum quasi chaos confunduntur, confusiones a nonnullis dici solent. Hinc prudenti selectu talis miscella instituenda est, ne salutaris effectus impediatur.
4. Evitetur fucus ille vanus, qui folia auri hisce mixturi addere jubet.

VI. FORMULÆ.**1. Emeticæ.**

1) $\frac{2}{4}$ Syrup. de cichor. c.rhab.

unc. semis.

emetic. $\frac{3}{4}$ vj.

sal. absint. gr. v.

aq. meliss. $\frac{3}{4}$ iij.

M.

2) $\frac{2}{4}$ Oxyfacchar. emetic.

diacydon. luc. jalap. ana $\frac{3}{4}$ ij.

aq. borrag.

bugloss. ana $\frac{3}{4}$ ss.

M.

3) $\frac{2}{4}$

- 3) $\frac{2}{4}$ Aq. rub. id.
 cichor. ana unc. semis.
 cinnam. f. vin. 3 j.
 tart. emetic. gr. III.
 syrup. cort. aurant. 3 ij.
M.

- 4) $\frac{2}{4}$ Syrup. cerasf. acid.
 rofar. solut. ana 3 ij.
 merc. vitæ gr. III.
 aq. fragar. unc. semis.
M.

- 5) $\frac{2}{4}$ Aq. acac. 3 ij.
 cinnam. 3 ij.
 tart. emetic. gr. II.
 sacchar. perlat.
 sal. polychr. ana gr. v.
M.

2. *Laxantes.*

- 1) $\frac{2}{4}$ Syrup. de pom. lax. 3 ff.
 essent. jalapp. 3 ij.
M.

- 2) $\frac{2}{4}$ Syrup. rofar. solut. 3 ff.
 diacydon. luc. jalapp. 3 ij.
 aq. fragror. 3 iij.
 cinnam. 3 ij.
M.

- 3) $\frac{2}{4}$ Mann. liquid. 3 vj.
 specif. jalapp. gr. xxv.
 aq. rub. id. unc. semis.
 cinnam. 3 j.
M.

4) $\frac{2}{4}$

- 4) Syrup. ceras. acid. 3 fl.
extract. ellebor. nig. gr. XII.
crystall. tartari gr. vj.
aq. flor. til. 3 vj.

M.

- 5) 24 Resin. jalapp. gr. viij.
facchar. alb. 3 ij. His tritis, adfund. succ.
citr. 3 fl.

M.

- 6) 24 Mann. calabr. 3 vj.
sal. tart. 3 fl.
Aq. rub. id. 3 j.

M.

- 7) 24 Aqua scorzoner. 3 ij.
magnes. alb. 3 j.
faccar. can. 3 ij.

M. S. Potio laxans, de qua omnibus duabus
horis, duo cochlearia plena sumantur.

- 8) Decoct. tamarind. 3 iij.
mann. Calabr. 3 j. fl.

M.

- 9) 24 Rad. rhabab. 3 ij.
fol. fenn. f. f. tip. 3 j.
sal. card. bened.
fumar. ana 3 fl.
aq. flor. acac. 3 viij.
Stent infusa per 12. hor.

S. Potio laxans, de qua mane duo cochlearia
plena sumantur.

- 10) 24 Tamarind.
passul. min. ana 3 j.

cinnam.

cinnam. acut. 3 j.
coq. in aqua fervent. q. s.
infund. rhabarb. 3 j.

fol. fenn. 3 ij.
sal. tart. 3 ss.

Coletur S. Potio laxans, calide sumenda.

11) 24 Decoct. passul. min. 3 v.

infund. cum
rhabarb. elect. 3 j.
fol. fenn. 3 ij.

stent. per noctem in digest.
add. mann. elect. 3 j.

M. d. pro dosi.

12) 24 Ol. amygdal. dulc. 3 ij.

mann. Calabri. 3 j.
sperm. cet. 3 ss.

M. S. Potio laxans, in brodio calido sumenda.

13) 24 Tamarind.

passul. min. ana 3 ss.
rhabarb. 3 j. ss.
tart. solub. 3 j.
infund. in f. q. aq.
colat. 24 3 iiij.

syrup. de pom. laxant.

mann. Calabri. ana 3 j.
clarificentur, pro una dosi.

14) 24 Seri lact. 3 vj.

tamarind. 3 j. ss.
bulliant in colat. dissolv.
mann. Calabri. 3 j.
sal. polychrest. 3 j.
d. ad vitr.

3. Diaphoretice.

1) 2*l* Aq. scord.scorzonera. ana $\frac{3}{2}$ ij.antim. diaphor. $\frac{3}{2}$ j.

oc. cancer. præp.

sacchar. perlat. ana $\frac{3}{2}$ ij.M. S. Potio, de qua omnibus horis cochlear
plenam sumatur.2) 2*l* Aq. card. bened.

flor. acac.

fambuc. ana $\frac{3}{2}$ j.bezoard. mineral. $\frac{3}{2}$ ij.conch. præp. $\frac{3}{2}$ iv.syr. card. bened. $\frac{3}{2}$ β .M. S. Potio, de qua, omnibus tribus horis,
aliquot cochlearia plena sumantur.3) 2*l* Aq. galeg.C. C. citrat. ana $\frac{3}{2}$ ij.effent. alexiph. Stabll. $\frac{3}{2}$ ij.syrup. contrayerv. $\frac{3}{2}$ β .

M.

4) 2*l* Aq. hyssop.

meliss.

chærefol. ana $\frac{3}{2}$ j.MR. simpl. $\frac{3}{2}$ ij.nitri regenerat. $\frac{3}{2}$ j.

M.

5) 2*l* Aq. ulmar.

rub. id.

cinnam.

cydon. ana $\frac{3}{2}$ j.theriacal. $\frac{3}{2}$ β .theriac *Andromach.* $\frac{3}{2}$ j.

Syrup.

Syrup. acetos. citr. 3 fl.
M.

- 6) Aq. fragor.
beccabung.
bellid. ana 3 j.
antim. diaphor.
matr. perlar. ana 3 j.
tart. vitriolat.
nitr. depur. ana 3 ij.
facchar. canar. 3 ij.

M.

- 7) 24 Aq. card. mar.
geran. ana 3 ij.
mandib. luc. pifc.
dent. apr. præp. ana 3 ij.
antimon. diaphor. 3 fl.
syrup. bellid. 3 fl.

M.

- 8) 24 Aq. ceras. nigr. 3 ij. fl.
prophylact. *Sylv.* 3 j.
matr. perlar.
bezoard. mineral. ana 3 fl.
nitri antimonial. ana 3 ij.
extract. cascarill. 3 fl.
syrup. ceras. acid. 3 fl.

M.

- 9) 24 Aq. borrag.
bugloss.
cichor.
scabios. ana 3 j.
essent. scord. 3 fl.
regul. antim. ana g. xv.

M.

- 10) 24 Aq. fumar.
 fragror.
 typhor. cerv. ana 3 j.
 cinam. f. vin.
 succ. citr. recent. ana 3 ss.
 essent. pimp. alb. 3 iij.
 diafcond. *Fracastor.* 3 j. ss.
 M.

- 11) 24 Aq. millefol.
 cord. frigid. ana 3 ij.
 lap. percar.
 CC. philosoph.
 bezoard. mineral. ana 3 ss.
 nitri perlat. 3 j.
 M.

- 12) 24 Aq. card. mar.
 benedict. ana 3 ij.
 aceti bezoard. 3 ss.
 spirit. nitri dulc. 3 j.
 fal. absinth.
 genist. ana gr. vj.
 M.

4. *Diureticæ.*

- 1) 24 Aq. chærefol.
 petroselin. ana 3 ij.
 fal. ononid.
 genist.
 tart. vitriolat. ana 3 ij.
 spirit. juniper. 3 j.
 M. dos. gutt. Lx. aut dimidium cochlearis
 plenum sumatur.

- 2) 24 Decoct. rad. vincetox
 vinos. 15 j.

fal.

sal. absinth.

nitri antimoniatis.

conch. citr. ana 3 ij.

fyrup. acetos. citr. 3 β.

M. d. S. Potio diuretica, de qua mane, & ve-
speri, tria cochlearia plena sumantur.

3) 24 Aq. alkekeng.

faxifrag. ana 3 ij.

sal. polichrest. 3 β.

volat. tart. 3 ij.

lap. percar. 3 β.

fyrup. fragor.

heder. terr. ana 3 iij.

M.

4) 24 Aq. flor. acac.

fragor. ana 3 ij.

tinct. antim. tartarii 3 iij.

liquor. terr. fol. tartarii 3 j.

malvat. juniper. 3 β.

M.

5) 24 Aq. petrocelin.

chærefol. ana 3 ij.

tinct. tart. 3 ij.

spir. nitri dulc. 3 ij.

pulv. antispasmod.

sacchar. perlat. ana 3 j. β.

M.

6) 24 Aq. cichor.

rub. id. ana 3 ij.

tinct. antimoniou.

essent. alexiph. Stabili. ana 3 j. β.

sacchar. perlat 3 ij.

M.

7) 24

- 7) 24 aq. chærefol.
 petroselin. ana 3 ij.
 effent. succin. 3 ij.
 spirit. C. C. rectif. 3 j.
 terr. foliat. tart.
 facchar. canar. ana 3 ij.
 M.

5. *Emmenagogæ, & partum pellentes.*

- 1) 24 aq. meliss. vinos. 3 iv.
 puleg. 3 ij.
 cinnam. 3 j.
 tinct. antim. tartaris. 3 β .
 syrup. cort. aurant. 3 vj.
 M. S. potio, de qua omnibus ho-
 ris duo cochlearia plena sum,

- 2) 24 aq. serp. vinos. 3 iv.
 vit. mulier.
 artemis. ana 3 j.
 effent. succin.
 carminat. ana 3 i.
 cinnam. 3 β .
 syrup. cort. citr. 3 β .
 M.

- 3) 24 aq. matricar.
 meilss. ana 3 ij.
 cinnam. 3 j.
 effent. myrrh.
 alexipharm. *Stabill.* ana 3 ij.
 hepat. anguill.
 borac. Venet. ana 3 ij.
 syrup. artemis. unc. lemis.
 M.

- 4) 24 aq. vit. mulier.
 cinnam.

artemis. ana 3 j.

elixir. uterin.

essent. myrrh. ana 3 j.

pilul. polychr. 3 β.

syrup. cinnam. 3 β.

M.

5) 24 Aq. meliss.

verben.

puleg.

cinnam. f. v. ana 3 j.

succin. præp.

borac. Venet.

hepat. anguill. ana 3 β.

liquor. C.C. succinat. 3 j. β.

syrup. artemis. unc. semis.

M.

6. Expectorantes.

1) 24 Aq. veron. vinos. 3 iiij.

hyssop. 3 j. β.

essent. alexipharm. 3 iiij.

spirit. fal. ammon. anifat. 3 j.

syrup. de hyssop. 3 β.

M.

2) 24 Aq. tussilag.

scord ana 3 ij.

acet. squillit. 3 j.

elixir. pectoral 3 j. β.

syrup. nicotian. 3 β.

M. dos. cochlear. ij.

3) 24 Aq. tarax.

scabios.

chærefol. ana 3 j. β.

oxymell. squillit.

syrup.

(syrup. scabios. ana unc. semis
M.

- 4) 2*l* Gumm. ammoniac. 3*j.*
solv. in acet. squill. 3*ij.*
add.
aq. veronic.
tussilag. ana 3*j. ff.*
MR. pectoral. 3*ij.*
M. dos. aliquot cochlear. in asthmate.

- 5) Aq. heder. terrestr.
hyssop. ana 3*j. ff.*
asthmat. 3*j.*
oc. cancer. citr.
antim. diaphor. ana 3*ff.*
gumm. ammoniac. aceto squill. solut. & in-
spissat. 3*j.*
syrup. de erysim *Lobel.* 3*ff.*
M.

7. *Incrassantes.*

- 1) 2*l* Aq. sanicul.
millefol.
C.C. citr. ana 3*j. ff.*
succ. citr. recent.
acet. rosar. rubr. ana 3*ij.*
syrup. ceras. acid. 3*ff.*
M.

- 2) 2*l* Aq. tormentill.
plantag.
borrag. ana 3*j. ff.*
tinct. rosar.
flor. tunic. ana 3*ij.*
rob. berber.
rib. ana 3*ij.*

syrup. acetosif. citr. 3 fl.
M.

- 3) 24 Aq. bugloff.
 plantag. ana 3 ij.
 oc. cancr. citr.
 corall. rubr. præp. ana 3 ij.
 syrup. granat. acid. 3 fl.
 M.

8. Adstringentes.

- 1) 24 Aq. plantag.
 tormentill. ana 3 ij.
 unicorn. fossil.
 corall. r. præp.
 sang. dracon. ana 3 fl.
 syrup. corall. unc. semis.
 M. dos. singulis horis cochl. ij.

- 3) 24 Aq. millefol.
 equiset. ana 3 ij.
 succ. cydon. 3 fl.
 C. C. usl.
 lap. hæmat. ana 3 fl.
 terr. catech. 3 j.
 syrup. myrtill. unc. semis.
 M.

- 3) 24 Aq. burs. pastor.
 plantag.
 cinnam. cydoniat. ana 3 j.
 corall. rubr. præp.
 unicorn. foss. præp. ana 3 fl.
 tinct. corallior. 3 j.
 theriac. cœlest. gr. 111.
 syrup. gran. kerm. 3 iij.
 M. dos. cochl. ij. in abortus timore.

4) 24

4) 24 Aq. menth.

meliss. ana 3 ij.

cinnam. cydoniat.

acet. distill. ana 3 fl.

tinct. corallior.

essent. traumiat. *VVedel.* ana

extr. tormentill. 3 j.

pulv. cascarill. 3 fl.

syrup. papav. 3 fl.

M.

9. *Resolventes, abstergentes, incidentes.*

1) 24 Aq. serpill. vinos.

meliss. vinos. ana 3 j. fl.

hyssop. 3 j.

tinct. antimon.

essent. succin. ana 3 j.

syrup. cort. aurant. 3 fl.

M.

2) 24 Aq. puleg.

menth. ana 3 ij.

cinnam. vinos. 3 j.

tinct. tartar.

essent. pimp. alb. ana 3 j.

spirit. nitri dulc. 3 fl.

syrup. cinnam. 3 fl.

M. dos. cochl. ij. singulis duabus horis.

3) 24 Aq. salv.

matricar. ana 3 ij.

asthmatis. 3 j.

conch. citr.

tart. vitriolat. ana 3 j.

sacchar. perlat. 3 ij.

M.

4) 24 chærefol.

veronic.

scabios. ana 3 j. β.

essent. alexiph. *Staph.*

cort. citr.

cinnam. ana 3 ij.

syrup. cort. citr. unc. semis.

M.

5) 24 Aqu. tussilag.

fœnicul. ana 3 ij.

hyssop. 3 j.

gumm. ammoniac. in aceto squillit. solut. & inspiss. 3 ij.

syrup. de erysim. *Lobel.*

oxymel. squil. ana 3 β.

M.

10. Temperantes.

1) 24 Aq. cichor.

borrag.

buglois. ana 3 j. β.

oc. cancer. citr.

conch. præp. ana 3 j.

nitri depurat.

tart. vitriol. ana 3 β.

syrup. cerasfor. acid. 3 β.

M.

2) 24 Aq. plantag.

scabios.

card. bened. ana 3 j. β.

succ. citr. recent. 3 β.

crystall. mont. præp.

test. ov. præp. ana 3 β.

tab. e succ. berb. 3 β.

M.

3) 24

- 3) 24 Aq. chærefol.   qdlyd
                   veron.   mera. bico
                   fragor. ana 3 j. ff.   ana. dico. cito
                   rob. cydon.   beli. dico
                   herb.   h. e. dico. dico
                   ceras. acid. ana 3 ij.   ana. dico
                   syrup. acetos. citr. 3 ff.   ana. ita. dico
                   M.   dico. dico
 4) 24 Aq. rub. id.   M
                   scorzon.   dico. dico
                   C.C. citr. ana 3 j. ff.   dico. dico. (8
                   eff. alexiph. S abll.   dico
                   Succ. citr. rec. ana 3 ij.   dico. dico
                   facchar. perlat. 3 iij.   dico. dico
                   M.   dico. dico
 5) 24 Aq. galeg.   dico. dico
                   tarax.   dico. dico
                   capill. vener. ana 3 j. ff.   dico. dico
                   antim. diaphor.   dico. dico
                   conch. præp. ana 3 j.   dico. dico
                   tartar. vitriolat.   dico. dico
                   nitr. depurat. ana 3 ff.   dico. dico
                   cinnabar. antimon.   dico. dico. (1
                   syrup. corall. 3 ff.   dico. dico
                   M.   dico. dico
 6) 24 Aq. petrofelin.   dico. dico
                   fœnicul.   dico. dico
                   scord.   dico. dico. M
                   flor. acac. ana 3 j.   dico. dico
                   pulv. temperant. f. antispasmod. 3 ij.   dico. dico. (8
                   syrup. e symph. Fern. 3 ff.   dico. dico
                   M.   dico. dico
 7) 24 Aq. flor. sambuc.   dico. dico
                   H 4   hyssop.

hyssop.
card. mar.
acetosit. citr. ana 3 j.
tinct. rosar.
flor. bellid. ana 3 j. 3.
liquor. C. C. succin. 3 j.
spirit. nitri dulc. 3 j.
vitriol. 3 j.
sacchar. perlat. 3 ij.
M.

8) 24 Aq. menth.

meliss.
portulac.
cord. frigid. ana 3 j.
lap. prunell.
nitri antimoniati. ana 3 j.
crystall. mont. 3 ij.
regul. antimon. medicin. 3 j.
extr. cort. easc. 3 j.
syrup. berb. 3 j.
M.

II. Antispasticæ, antiepilepticæ, & anodynæ:

1) 24 Aq. Mor. samb.
papav. rhead.
ceras. nig. ana 3 j. 3.
theriac. *Andromach.* 3 j. 3.
pulv. antiispasm. 3 j.
syrup. papav. rhead. 3 j.
M.

2) 24 Aq. meliss.

menth.
flor. til. ana 3 j.
epilept. Lang. 3 j.
lumbr. terrestr. præp.

spec.

spec. de hyacinth. ana 3 β.
syrup. e pœon. 3 β.

M.

3) 24 aq. pœon. 3 j.
fal. volat. succin. 3 j.
M. pro tribus vicibus.

4) 24 aq. flor. til. 3 ij.
pulv. secund. in vin. lot. &
exsiccat. 3 β.
M. versus novilunium propin.

5) 24 aq. borrag.
bugloss. ana 3 ij.
antim. diaphor.
corall. rubr. præp. ana 3 β.
matr. perlar. 3 ij.
tinct. anodyn. 3 j.
MP. de cynogl.
laud. opiat. ana gr. ij.
syrup. myrtin. 3 β.
M.

6) 24. Aq. pœon.
hirund.
ceras. nigr.
epilept. *Lang.* ana 3 j.
pulv. epilept. *Stabll.* 3 j.
liquor. C. C. succin. 3 j.
syrup. e pœon. 3 β.
M.

12. Roborantes, analepticæ, nervi-
næ, tonicæ, carminativæ.

1) 24 aq. card. bened.
borrag.

bu-

bugloss.

ceras. nigr. ana 3j.

corall. rubr. præp.

crystall. mont.

conf. de hyacinth. inc. ana 3j.

essent. cort. aurant. 3 j.

julap. gemmat. 3 β.

M.

2) 24 Aq. meliss.

cinnam. c. vin.

scorzon.

C. C. citr. ana 3j.

essent. cinnam. 3j.

essent. ambr. 3j.

spir. sal. amm. gutt. xij.

conf. alkerm. 3j. β.

syrup. cinnam. 3 iij.

M.

3) 24 Aq. ulmar.

cinnamo. cydoniat.

namph.

rosar. ana 3j.

matr. perlar. præp.

spec. de hyacinth. ana 3j. β.

essent. alexiph. Stabll. 3 ij.

dul. 3 β.

succin. citr. recent. 3 iij.

syrup. acetos. citr. 3 β.

M.

4) 24 Aq. pœon.

flor. til. ana 3j.

apoplect. Lang. 3 β

rob. cydon.

berb.

ceras.

ceras. acid. ana 3 ij.
specif. cephal. Mich. 3 fl.
syrup. de betonic. 3 fl.

M. M.

- 5) 24 Aq. salv.
tunic.
pœon.
flor. sambuc. ana 3 fl.
liquor. C. C. succinat. 3 fl.
essent. dulc. 3 ij.
cinnab. antimon. præp. 3 j.
tab. man. christ. perlata. 3 ij.

M. M.

- 6) 24 Aq. galeg.
rosar.
cinnam.
bugloss.
perlata. 3 j.
corall. præp.
fimaragd. præp.
hyacinth. præp. ana 3 j.
extr. cascarill. 3 fl.
syrup. granat.
corall. ana 3 ij.

M.

- 7) 24 Aq. fœnicul.
meliss.
carminat. seu ad flat. s. v.
chamomill. ana 3 j.
Essent. carminat. Wedel.
alexipharm. Stabll.
ana 3 ij.
spirit. nitr. dulc.
vitriol. dulc. ana 3 fl.

extr.

■ ■ ■ ■ ■

extr. cascarill. 3 j.

syrup. cort. aurant.

citr. ana 3 iij.

M.

13. *Mixtura ad lambendum, in apbthis.*

24 Mucilag. cydon.

psyll.

c. aq. malvat. extr. ana 3 ij.

aq. fœnicul. 3 j.

prunell. 3 g.

mell. rotat. 3 vj.

M.

14. *Mixtura abstergens, in apbthis externe adbibenda.*

24 Aq. prunell.

salv. ana 3 ij.

rob. diamor.

mell. rotat. ana 3 g.

alum. usq. 3 j.

M.

T A B U L A   X L

D E

J U L E P I S.

I. DEFINITIO.

Julepi, sunt mixturæ liquidæ, quæ consistentiam habent dilutam, & fere diaphanam, atque ex multa aqua, paucō vero syrupo constant.

II. DIFFERENTIA.

1. *Juleporum* differentiam a *potionibus*, præcedente tabula monstravimus. His addimus, quod potiunculæ, ex variis constent ingredientibus, julepi autem ex dulcibus tantum, & acidis gratiioribus.

2. *Veterum julepi*, a *recentiorum julepis*, ratione consistentiæ, & præparationis, differunt. Illi enim syrapi formam exhibent, & mediante coctione præparantur, e. g. *julepi rosarum*, *violarum*, *gemmaatus Norimberg.* &c. hi autem sunt tenues, & per simplicem fiunt mixtionem.

III. MATERIA.

Hic notamus

1. *Bafin*, seu liquores excipientes, qui sunt multiplices.
  - 1) Modo enim sumuntur aquæ destillatæ.
  - 2) Modo simpliciter fontane.
  - 3) Modo decocta varia, e. g. hordei, tamarindorum, citri, scorzoneræ, passularum, cornu cervi, cichorei.
  - 4) Modo infusa ex floribus.
  - 5) Modo phlegma vitriol. mediocriter acidum.
  - 6) Minus autem commode ex sero latris.
  - 7) Modo vinum additur.

2. *Ad.*

2. *Addenda* reliqua, quae alterationem & gratum saporem adferunt, Haec sunt
  - 1) *Succi* vegetabilium, e. g. citri, cerasorum acidorum, berberum, ribi. id. cydon.
  - 2) *Syrupi* variis, in primis qui gratiam habent aciditatem, v. g. syrupus aceto/itatis citri, cerasor. acid. berberum, cydon. rib. rub. id.
  - 3) *Tincturae* vegetabilium, e. g. rofarum, violarum, flor. aquileg. bellid. papav. rheum.
  - 4) *Spiritus* acidi, e. g. spirit. vitriol sal. tam acidi, quam cum spir. vin. dulces redditi.
3. Nonnumquam *gelatinæ* in liquore dissolvuntur, e. g. gelatina cornu cervi; id, quod plerumque contingit in febribus malignis.
4. Immo interdum *conservæ* gratiore cum aquis distillatis teruntur, aut etiam in vase clauso coquuntur, & deinde colaturaæ tinctura quaedam acida, vel spirit. acidus additur.

IV. PROPORTIO.

Ingredientium proportio sequens est.

1. *Liquor* habeat partes quatuor, e. g. $\frac{3}{4}$ iv.
2. *Syrupus* vel *succus* in tripissatus saccharatus partem unam $\frac{3}{4}$ j.
3. *Tincturae* vegetabilium, praecipue si color julepi minus est rubicundus, additur pars dimidia $\frac{3}{8}$.
4. *Spirituum* acidorum proportio accurate non potest determinari. Unde pharmacopœi arbitrio relinquuntur, adjectis verbis: q. s. ad gratam aciditatem.

V. DOSIS.

1. Julepi, majori semper quantitate solent praescribi, nempe lib. j-ij. ut copiose possit adsumi.
2. Quia enim admodum diffusi sunt, majori dosi, nempe ad $\frac{3}{4}$ -iij adsumuntur.

VI. USUS.

1. Julepi, uti quoad saporem, odorem, & colorem ordinarie fatis grati, & in praxi familiares sunt ita

ita utilitatem etiam suam experientia probant.
Ob fluidam enim, quam habent, consistentiam,
ad intiniores partes facile penetrant.

2. **Præcipue** autem locum habent in febribus acutis,
bilioſis, ardentibus, &c. quando vires sunt prostra-
tae, & omnia pathemata exacerbata, nempe ubi
ſitis, æſtus, anxietas maxime urgent; modo fa-
por non adeo dulcis, sed ſubacidus fit.
3. **Quando** autem pro potu ordinatio tum eliguntur,
ſatis debent eſſe diluti, & parum acidii, ne aegri
damnum inde experiantur.

VII. REGULÆ.

1. Quoniam julepi ordinarie pro ſcopo recreante,
& ſitim fedante præscribuntur, eo reficiendum
eſt, ut ingredientia huic fini respondeant, & gra-
tissima ſint.
2. Non ingrediantur julepos obscura, pulverulenta,
crassae conservae, ſyrupi turbulentis, ſpissa electua-
ria.
3. Quando ſyrupi acidii jam præſcripti ſunt, caven-
dum eſt, ne spiritus minerales insuper præ-
ſcribantur, alias julepus nimis fit austerus, ad-
ſtrigens, & a conueniente ſapore, qui inter
dulcedinem & aciditatem medium tenere debet,
nimium deflectit.

VIII. FORMULÆ.

I. Temperantes, analeptici.

- 1) $\frac{2}{4}$ Aq. ceras. nigr.
borrag.
bugloſſ. ana $\frac{3}{j}$ j. ſ.
nymph.
cinnam. cydoniat. ana $\frac{3}{j}$
ſyrup. ceras acid.
rub. id.
acetofit. citr.
cydon. ana $\frac{3}{j}$ ſ.
cliff. antim. ſulphurat. q. f. ad gratam
aci-

aciditatem.

M. d. S. Julepus roborans, de quo in calore, &
laſſitudine coclear plenum ſumatur,

2) 24 Aq. ſcord.

ſcorzon.

flor. acac.

fambuc.

C. C. citr. ana 3 j. f.

ſyrup. berber.

rib. ana 3 vj.

ſucc. citr. recent. 3 f.

tinct. roſar. 3 ij.

M. d. S. ut ſupra.

3) 24 Aq. plantag.

cichor.

galeg.

fragar.

roſar.

naph. ana 3 j.

ſyrup. accetos. citr.

ceras. acid.

granat. acid. ana 3 vj.

conf. alkerm. incompl. 3 ij.

ſpirit. vitr. q. s. ad gratiam.

M. S. ut ſupra.

4) 24 Decoct. hord. 15 j.

ſyrup. berber.

rib.

rub. id. ana 3 j.

tinct. flor. tunic. 3 f.

ſpirit. nitr. dulc. 3 f.

M.

5) 24 Decoct. tamarind. 15 i.

ſucci

succi citr.

ceras. acid.

cydon.

berber. ana 3vj.

syrup. granat. acid. 3ß.

spirit. nitr. dulc. 3ß.

M.

6) 24 Decoct. C. C. cum rad.

scorzon. 15j.

succ. ceras. acid.

citr. recent.

rib.

berber. ana 3vj.

tinct. viol. unc. semis.

syrup. violar.

rub. id. ana 3j.

M.

7) Flor. rosar.

violar.

tunic.

papav. errat. ana P. ij.

infund. in aq. calid. 15j.

colat. add.

gelatin. C.C. citrat. 3ij.

syrup. cinnam. cydon.

viol. rub. id. ana 3ß.

M.

8) 24 Aq. simpl. 15j.

syrup. acetos. citr.

rub. id.

berb. ana 3j.

spir. vitr. q. s. ad gratum

acorem.

M.

Julepi incrassantes.

- 1) 24 Aq. fanic.
 portulac. ana 3 ij.
 rob. cydon.
 granat. ana 3 ss.
 succ. citr. rec. 3 iij.
 spirit. nitr. dulc. 3 ij.
 M.

- 2) 24 Aq. C. C. citr.
 millefol.
 plantag. ana 3 ij.
 rob. rib.
 cerasfor. acid. ana 3 ss.
 tint. flor. tunic.
 rosar. ana 3 ij.
 syrup. acetos. citr. 3 j.
 M.

T A B U L A   X I I .

D E

E M U L S I O N I B U S .

I. DEFINITIO.

EMULSIONES, sunt medicamentum liquidum, album, jucundum, ex feminis lactescientibus, præcipue autem ex nucleis amygdalatis, mediante aqua simplice, vel destillata, paratum.

II. MATERIA.

1. Ad emulsionum compositionem, in usum trahuntur *semina lactescientia*, qualia sunt.

1) Semen cardui mariæ.

2) - - cardui benedicti.

3) - - citri

4) quatu- | cucurbitæ.

5) or fri- | melonum.

6) gida | citruli.

7) femina | cucumerum.

8) Semen aquilegiæ.

9) - - - carthami.

10) - - - papaveris albi.

11) - - - raparum.

12) - - - apii.

13) - - - cannabis, &c.

2. *Nuclei*, quorum præcipui sunt:

1) Nucl. amygdalarum dulcium.

2) - - pineæ.

3) - - pistaceæ.

3) *Liquor emulsionum*, variat pro circumstantiarum, & morborum conditione.

1) In genere, simplex esse debet, ita, ut neque co-

- lore, neque odore ingrato scopum emulsionis pervertat.
- 2) Frequentissime omnium in usum trahuntur aquæ destillatæ simplices, morborum indoli appropriatae, e. g. quando diaphoresis excitanda est, aquæ diaphoreticæ; ad diuresin, diureticæ sumuntur.
  - 3) Reliqua excipientia usualia, sunt: *aqua simplex, decoctum bordei; avenæ, cornu cervi, &c.*
  4. Alia emulsionibus adhuc adduntur. Huc pertinent.
  - 1) Quæ gratiam eis conciliant, qualia sunt:
    - a) Saccharum Canariense perlatum.
    - b) Syrupi albicantes, nempe syrup. de nymph. alth. papaver. alb.
    - c) Julepi rofarum, & violarum.
  - 2) Quæ vires illarum augent: sunt hæc Pulverulenta albicantia; (quæ tamen ordinarie emulsiones non intrant) e. g.
    - a) oc. cancr. simpliciter præp. & citrati.
    - b) Matres perlarum præp.
    - c) Magister. dent. apri.
    - d) - - - mandib. lucii pifc.
    - e) Cornu cervi philosoph. præp.
    - f) Lapis percarum.
    - g) antim. diaphoret.
    - h) bezoardicum minerale.
    - i) spec. de hyacinth.
    - k) margaritæ præp.

III. ORDO.

1. Præparantur emulsiones per contusionem, & expressionem.
2. Videlicet semina, vel nuclei, post excorticationem, in mortario contunduntur. Postea liquor conveniens successive adfunditur, qui partes oleo-

oleofas sēminum imbibit.

3. Quando semina hac ratione sufficienter contrita sunt, & laudabiles eorum partes sub frequenti agitatione per liquorem affusum absorptæ sunt, liquor per linteum filtratur, semina fortiter exprimuntur. Sic provenit liquor lacteus, emulsio dictus.
4. Hæc, de ordine *præparandi*. Quoad ordinem *præscribendi* (quæ primum locum habeat) attinet, variat ille pro artificis voluntate. Nonnulli enim præmittunt liquorem emulgensem, nonnulli semina emulgenda. Post ea, pulverulenta, si adsumantur, subiiciunt, & denique faccharata formulam claudunt,

IV. DOSIS.

1. Ingredientium portio pro majore, vel minore emulsionis quantitate variat.
2. *Semina*, præscribuntur communiter ab $\frac{3}{3}$ g. ad $\frac{3}{3}$ j. immo nuclei interdum ad $\frac{3}{3}$ ij.
3. Liquoris quantitas, reliqua ingredientia plerumque sextupla, immo octupla portione superat: prout nempe emulsio spissior, vel dilutior desideratur. Immo nonnunquam dosis liquoris in formula non definitur, sed pharmacopœi judicio relinquitur, adpositis signis: q. s.
4. Et sic quævis $\frac{3}{3}$ j. sēminum requirit fere $\frac{3}{3}$ j. liquoris, & parum facchari, ad gratiam obtinendam. Quando autem peculiarem effectum a sēminibus exoptamus, majore portione adiumentur.
5. Quando pulverulenta adjicere placet, cuivis unciae emulsionis adduntur $\frac{3}{3}$ ij. pulv. De pretiosis autem, e. g. margaritis, $\frac{3}{3}$ j. sufficit.
6. Tota emulsionis quantitas sufficit ordinarie intra $\frac{3}{3}$ iij. $\frac{3}{3}$ vj. Amygdalinæ autem, quia majore dosi propinantur, ad lib. j. lib. ij. interdum præscribuntur. Cavendum autem, ne acescant,

- & ita oblatæ , multas turbas excitant .
7. Præscribitur etiam interdum emulſio , quæ *uno haſtu* ſumitur , atque hæc ȝjȝ ij. ordinarie continent . Fit hoc , quando ſcopum emeticum , vel catharticum intendimus , ac priore caſu , e. g. tar- tar. emeticum , posteriore autem reſinam jalappæ , cum vitello ov i ſolutam , adjicimus . Vid. regul .
8. Cœterum , emulſiones in morbis ordinarie verius ſomnum propinanſt , & pro unica doſi cochl. 1. ij. ſingulis binis , vel ternis horis exhibentur .

V. USUS .

1. Emulſio , tamquam lac artificiale , ordinatur potiſſimum Medicis pro ſcopo analéptico , nutriente , & temperante , non unquam pro laxante , & alio ſcopo , uti *formulæ* docebunt .
2. Et quoniam non ſolum jucundissima eſt formula , ſed & ob liquidam ſui conſiſtentiam intimiora corporis facile penetrat , tanto magis commendari meretur . In quibus autem caſibus noceat , ſub *regulis* indicabimus .
3. Non unquam emulſiones pro *externo* uſu [præſcribuntur , e. g. ad *oculos* , quæ ex aquis ophthalmicis , nucleis lenientibus , & paucis *camphoræ granis* parantur .
4. Sic & linteis mediantibus pro *capitis dolore* ordi- nantur , & hæc , ex aquis diſcutientibus cephalicis , nucleis perſicorum , ſeminibus ſedativis , & camphora , omiſſo ſaccharo , præparantur .
5. Non minus tales emulſiones , loco *gargarismatum* , fauicibus inflammatiſ destinantur .

VI. REGULAE .

1. Quoniam *laſſeſcentia* tantum ſemina emulſiones ingredi debent , excludenda ſunt talia , quæ albicans medulla carent . Hinc ſemina *aniſi* , *carui* , *foeniculi* , &c. minus commode emulſionibus adduntur , quia liquori albedinem non conciliant .
2. Sic & *mucilaginosa* liquorem tantum mucilaginoſum ,

- sum, non autem album reddunt. Hinc exulent semina *cydon.* *psyll.* *lini*, &c.
3. Semina *rancida*, gratiam, quam emulsiones exposcunt, pervertunt.
4. Semina *acria*, & *calida*, uti sunt semen *nasturtii*, quatuor semina *calida majora*, & *minora*, merito, excluduntur. Emulsiones enim, non exagitandi, sed temperandi scopo, præscribuntur.
5. Ut paucis dicamus, cavendum, ne quidquam recipiamus, quod
1) vel colorem laetum turbare,
2) vel emulsionem præcipitare,
3) vel ingratum saporem, & odorem conciliare possit. Itaque pulverulenta non debent esse *salina*, licet *nitrum* refrigerandi scopo locum habeat.
6. Hinc *analogia* saltem emulsio est, quæ pro scopo purgante ex resina jalapp. *scammon.* item quæ ad aperiendum, & expellendum ex gumm. ammoniac. terebinth. myrrh. &c. paratur.
7. *Saccharo* edulcorare emulsiones, nemo deterreatur. Quæ enim individua non tolerant res dulces, neque emulsiones tolerabunt.
8. Semina *frigida*, ad effectum refrigeratorium sterilia sunt; & quoniam emulsiones reddunt mucosas, ac magis flatulentas, præscriptio illorum fugiatur, non obstante vulgatissima observantia.
9. Corrigitur flatulentia emulsioni, additione salis cuiusdam medii, e. g. tart. vitriolati, arcan. dupl. nitri antimoniati, item moderata additione aquæ cinnamomi, vel alterius convenientis spirituosa.
10. Emulsiones, quas *acida* ingrediuntur, commode non combinantur cum talibus pulverulentis, quæ per acida facile solvuntur, sed melius adhibentur ea, quæ tales, ab acidis solutionem non concedunt, e. g. antimon. diaphoret.
11. Sunt, qui ad gratum saporem *manus Christi* per-

- latas, aut syrups albicantes- recipiunt. Sed ut priores curiositati, & splendori magis inserviunt, ita posteriores emulsionum puritati non respondent.*
12. Pro liquore emulsionis, non conductit sumere spirituosa, e. g. *vinum, essentias*, sic etiam *serum lattis* minus convenit, ob salinas, quas possidet, particulas.
13. Neque etiam convenit, emulsiones *nimas saturatas* reddere.
14. Commixtio *oleorum* subtilium eum *aqueis*, immediate fieri non potest; mediate, per salia, & spiritus ardentes, satis difficulter succedit, & limitata exsistit. Per emulsiones autem, & saccharum, prompte & commode obtinetur.
15. Ita enim cum emulsionibus subjunguntur *olea destillata, camphora, tenaces resinae*, e. g. jalapp. scammon. guajac. Videlicet resina teritur primum cum paucis amygdalis dulcibus, quibus deinde plures adjiciuntur, &c, ut moris est, sub continua tritura, adjecta paulatim liquoris proportionata quantitate, subiguntur.
16. Mediante autem *saccharo*, fit *elæosaccharum*, nempe guttae iv. v. cum $\frac{3}{4}$ j. vel majore portione sacchari albissimi subtiliter teruntur. Deinde hoc elæosaccharum cum aquæ quodam liquore dissolvitur. Hac enim ratione, potior pars fine successione, vel supernatione imbibitur.
17. Emulsiones *pulverulentæ*, ex *margaritis*, & aliis pretiosis paratæ, præ aliis eximiam non habent prærogativam. Hinc probe dijudicandum, est, num circumstantiæ concedant, ob hanc vulgarem persuasionem, & credulitatem, exiguum autem utilitatem, sumptus augere.
18. Nocent emulsiones, & in caseofam crassitiem degenerant, quando primæ *viz faburra biliosa*, & acida occupatæ, vel ipsi humores intemperie tali, aut plane maligna, obfessi sunt.

*VI. FORMULÆ.*1. *Purgantes.*

1) *24* Resin. jalapp. gr. viij.
terantur cum vitello ovi,
add.

aq. rofar.
flor. acac. ana $\frac{3}{2}$ fl.
cinnam. f. vin. $\frac{3}{2}$ ij.
f. l. a. emulsio, colat.
add.

facch. perlat. $\frac{3}{2}$ j.
M. d. S. Emulsio laxans, pro una vice.

2) *24* Resin. scammon. gr. vj.
terantur cum paucis amygd.
dulc. excorticat.
add.

aq. fragor.
rotar.
acac. ana $\frac{3}{2}$ iij.
tab. man. christ. perlat. $\frac{3}{2}$ j.
M. S. ut supra.

2. *Diaphoreticæ.*

1) *24* Aq. card. bened.
icord.
galeg. ana $\frac{3}{2}$ ij.
amygd. dulc. excortic. $\frac{3}{2}$ fl.
f. l. a. emulsio, colat.
add.

conch. præp.
antim. diaphor. ana $\frac{3}{2}$ fl.
facch. canar. q. s.

M.

2) *24* Sem. card. mai. $\frac{3}{2}$ fl.
aquileg.

citr.

citr. ana 3 j.

Aq. scorzon.

galeg.

rub. id. q. s.

f. l. a. emuls. colat. 3 vj.

add.

oc. cancer. præp.

matr. perlar.

bezoard. mineral. ana 3 j.

facch. perlat. q. s.

M. d. S. Emulsio sudorifera, de qua omnibus
duabus horis duo cochlearia plena suman-
tur.

3) 2/4 Sem. card. bened.

amygd. dulc. ana 3 iiij.

aq. scabios.

flor. sambuc.

card. bened. q. s.

f. l. a. emuls. colat. 3 vj.

add.

mandibul. luc. præp.

oc. cancer. citrat.

antim. diaphor. ana 3 j.

M. d. cochleatim.

4) 2/4 Amygd. dulc. 3 3/4

sem. card. mar.

aquileg. ana 3 ij.

mucilag. hord. q. s.

f. l. a. emuls. colat. 3 viij.

add.

bezoard. min.

dent. apri

crystall. mont. ana 3 3/4

facch. perlat. q. f.

M.

3. *Diureticæ.*

- 1) $\frac{2}{4}$ Sem. violar. $\frac{3}{5}$ β.
     mil. folis
     cartham. ana 3 ij.
     aq. fragor.
     chærefol.
     veron. q. s.
     f. l. a. emult. colat. $\frac{3}{5}$ viij.
     add.
     oc. cancer. citr. 3 j.

sacchar. canar. q. s. ad gratiam.
 M.S. Emulsio diuretica, cochleatim sumenda.

2) $\frac{2}{4}$ Amygd. dulc.

- sem. mil. folis
     violar. ana 3 ij.
     aq. petrosel. q. s.
     f. l. a. emuls. colat. $\frac{3}{5}$ v.
     add.
     spir. fragor. 3 ij.
     sacchar. canar. q. s.

M.

4. *Antiphthigicæ, & vomicæ.*

- 1) $\frac{2}{4}$ Rub. sulph. gr. vij.
     balsam. gr. xv.
     amygd. excortic. no.xx.
     aq. hyssop.
         scabios.
         scord.
         tussilag. ana 3 j.

f. l. a. emuls. impropr. dicta, c. sacch. vel
     syrup. de simplic. Fernel. q.s. edulcoranda.

M.

2) $\frac{2}{4}$ Gumm. juniper.

- maſtich. ana 3 j.
     terebinth. coct.

balsam.

balsam. de Copai. ana 3 j.
 terantur c. amygd. excort. 3 j.
 f. l. a. c. aq. veron.
 hyssop.
 chærefol.
 tussilag. ana q. s.
 emulsio.
 colat. add.
 oc. canc. citr. 3 j.
 facchar. canar. q. s.

M.

5. *Abstergens, in ulceratione renum, & vesice.*

24 Terebinth. 3 ij.

vitell. ovi,
 mell. despumat. ana 3 iiij.
 aq. fragor. q. s.

M. S. duo cochlearia plena, quater quotidie sumenda.

6. *Resolvens, in fistibus inflammatoriis.*

24 Sem. card. mar.

pinear. mund.
 amygd. dulc. ana 3 ij.
 aq. card. mar.
 chærefol.
 scabios. q. s.
 f. l. a. emuls. colat. 3 vj.
 add. antimon. diaphor.
 dent. apri, ana 3 ss.
 syrup. de alth. Fernel.
 q. s. ad gratiam.

M.

7. *Incrassantes.*

1. 24 Amygdal. dulc. 3 ss.
 Sem. cannab.

lactuc.

lactuc. ana 3 ij.
 decoct. C. C. seu
 gelatin. C. C. dilutior q. s.
 f. l. a. emulſio, colat. 3 viij.
     add.
 conch. præp.
 ebor. ust. ana 3 ij.

M.

2) 2/4 Nuc. pin.

pistac.
 sem. 4. trig. maj. ana 3 iiij.
 aq. plantag.
     nymph.
     pottulac. ana q. s.
 f. l. a. emulſio, colat. 3 vj.
     add.
 crystal. mont. 3 j.
 facch. perlat. q. s.

M.

3) 2/4 Amygd. dulc.

nuc. pin.
 pistac. ana 3 ij.
 f. c. mucilag. aven. q. s.
     emulſio.
 colat. add.
 facch. q. pl.
 detur cochleatim.

8. *Temperantes, anodynæ.*

1) 2/4 Amygd. dulc.

pinear. mund.
 sem. papav. alb.
     citri ana 3 ij.
 aq. rub. id.
     portulac.

cichor.

cichor.

nymph. ana q. s.

f. l. a. emuls. colat. 3 viij. add.

matr. perlar.

crystall. mont. ana 3 ij.

facch. perlat. q. s.

M.

2) 24 Sem. 4 frig. maj.

hyoscyam. alb.

cannab.

agn. caft. ana 3 ij.

f. l. a. emulsio c. s. q. mucil.

hord. colat. 3 viij. add.

conch. præp.

spir. diaphor. ana 3 ij.

facch. canar. q. s.

M.

9. *Analepticæ.*

1) 24 Amygd. dulc. 3 β.

pinear. mund. 3 ij.

f. c. f. q. decoct. C. C.

emulsio. Add.

aq. cinnam.

bugloss. 3 j. edulcoretur

facch. perlat. q. f.

M.

2) 24 Crust. pan. superior. adfund.

per dimid. hor. aqu. simpl.

calid. mens. j.

filtretur, coquatur cum mo-
dica portione avenæ.

excortic. contus.

M.

24 Colat. 3 viij.

amyg. dulc. 3 j.

f. l. a. emuls. adfund.

aq. 4. flor. cordial. 3 3.

M.

10. *Emulsiones, pro externo usu.*

1) **24** Nucl. perficor. 3 3.

sem. papav. alb.

hyoscyam. ana 3 j. 3.

camph. c. amygd. aliquot ex-
cortic. tritæ gr. viij.

f. l. a. c. aq. verben. betonic.

plantag. flor. nymph. ana q. s.

emulsio.

D. S. Emulsio temperans, in qua lin-
teola humectanda, & in dolore
Capitis, temporibus, & fronti ap-
plicanda.

2) **24** Camph. c. amygd. excortic.
tritæ gr. vj.

aq. euphras.

rosar.

calcatrip.

cyan. ana 3 j.

f. l. a. emulsio S.

Emulsio separans, guttatum
in oculis inspergenda.

T A B U L A XIII.

D E

I N F U S I S.

I. D E F I N I T I O .

INfusa, sunt medicamenta liquida, seu liquorē, in quibus radices, herbæ, & alia, ad infundendum apta, macerantur, ut horum virtute imbuantur.

II. D I F F E R E N T I A .

1. *Infusa*, quam parum a *decoctis* differant, sequens tabula docebit.
2. Distinguunt auctores *infusa* in
  - 1) *calida*, quando certae specierum dosi proportionata portio aquæ serventis adfunditur, & post aliquam digestionem, instar infusi thee, calide sumitur. German. vocatur: *Thee herbaceo Tbee*. Hæc autem calida infusa, quoniam communiter leni coctione parantur, ab aliis, *decocta per infusionem* vocari solent. Et in
  - 2) *frigida*, quando toti specierum portioni vinum frigidum adfundunt, & post virium extractionem successivis dosibus frigide bibunt. German. vocantur: *Vinum herbaceum*. Quando autem tales species linteolo, aut sindoni includuntur, latine *noduli* adpellantur.
  - 3) Dantur quoque infusa, quæ ex solis cineribus, & aquis convenientibus præparantur, & *lixivia* vocantur, qualia in hydrope præcipue adhibentur.

III. M A T E R I A . Hic notamus.

I. In-

1. **Ingredientia**, quæ, licet ex triplici regno sumi soleant, potissimum tamen ex vegetabili petuntur; de quo *selectu* sequentia observanda sunt.

1) Tales sunt eligendæ species, quarum virtus medicamentosa a menstruo vino facile solvi, & iumbibi potest. Huc præcipue pertinent vegetabilia, quæ principia habent leniter sulphurea, resinosa, non æque mucilaginosa, e. g. herbæ, flores, & nonnullæ radices, quæ non adeo compactæ sunt.

2) Quæ vero species *magis compactæ* sunt, e. g. ligna, radices compactiores, metalla, &c. fortiori indigent coctione, atque hinc ad infusa eligi non debent.

3) Quando infusum *laxans* præscribitur, radices rhabarb. bryon. agaric. polypod. querni, fibr. ellebor. nigri, & fol. fennæ eliguntur, conjunctis corrigentibus, præcipue carminativis.

4) Infusa *emetica*, simpliciter parantur ex. gr. IV. VI. vitri antim. cum aliquot unciis vini adfusis, & leni digestioni expositis.

2. **Liquorem, seu menstruum.**

1) Menstruum infusorum frigidorum, ordinarie est *vinum*. In laxantibus autem infusis, species *aqua fervida* prius humectari, &, quando refixerunt, *vinum* adfundi debet, ut virtus specierum hoc modo facilius extrahi possit.

2) Hoc *vinum* debet esse *subacidum*, e. g. Rheanan. Mosellan.

3) *Dulcia* autem *exotica*, & *generosa* vina, ob pinguedinem suam principia specierum sulphurea commode non solvunt, atque hinc infusis parandis non convenient.

4) Præterea, *sal* quoddam *digestivum* in vino tali subacido solvitur, e. g. *crem. tart. aqu. sol. tart. crystalli tart. arcanum tartar.* Hac enim

ratione, menstruum altius in remedia penetrat.
5) Infusa calida menstruum exposcunt aquojum.

IV. ORDO ET DOSIS.

1. Infusa, hoc *ordine* præscribuntur, ut primo loco radices, deinde herbæ, & folia, tum flores, & semina, post ea aromata, & denique, si laxantem finem habeamus, laxantia cum salibus, & aliis digestivis ponamus. Hæ species, partim inciduntur, partim contunduntur. Unde formulæ subjicitur: incis. contus. gross. mod. d. ad ch. &c.
2. *Herbæ, folia, & flores*, qui copiosius haberi possunt, præscribuntur ad M. j. ij. Folia autem *sennæ*, unciatim.
3. *Flores autem aromatici, & rariores*, ad P. j. ij.
4. *Radices, & fructus*, ad $\frac{3}{2}$ j. ij.
5. *Semina acriora, aromata, & salia*, ad $\frac{3}{2}$ j. ij.
6. *Infusum vomitorium*, ex antim. paratum, ad $\frac{3}{2}$ j.
7. *Infusum purgans*, vix ad M. j. e. g. rad. $\frac{3}{2}$ j. $\frac{3}{2}$ j. $\frac{3}{2}$ herbarum collectim M. j. $\frac{3}{2}$ ij. flor. p. iv-vi. fem. $\frac{3}{2}$ ij. $\frac{3}{2}$ $\frac{3}{2}$. aromat. $\frac{3}{2}$ j. ij. purgant. $\frac{3}{2}$ vj- $\frac{3}{2}$ j.
8. *Infusum alterans*, ad M. ij.
9. Adfunditur vini sextuplum, aut octuplum, vel ad $\frac{3}{2}$ iv. specierum, vini ad minimum mens. j.
10. Species concifæ, & contusæ, præscribuntur
  - 1) vel ad chartam, ut domi sacculo, aut nodulo includantur.
  - 2) vel in officinis statim sacculo immittuntur, & tum formulæ subjicitur: incis. contus. gross. mod. includ. sacculo ex sindone rubra.
11. *Signatura* infusorum, varia est.
  - 1) Vel enim simpliciter signantur: species pro nodulis, & tum reliqua, quæ ad ulteriore præparationem pertinent, ægrotorum adstantibus præcipiuntur.
  - 2) Vel præparatio prolixius signaturæ adjicitur, v. g.

- v.g. S. Species pro nodulis laxantibus in uno sextario aquæ ferventis coquendæ , & , postquam friguerint, tres sextarii vini affundendi , de quo vino mane tepide dimidia pars sextarii bibenda .
12. Species liquori infusæ , aliquandiu in *digestione* relinquuntur. Hinc formulæ subjicitur : relinquatur in digestione per 6. horas , per noctem &c.
13. Post sufficientem autem *extractionem* , infusum in *cella* adservatur. In calido enim loco , quando diutius manet , facile fermentescit .
14. *Aestivo* tempore, species quidem sufficiente quantitate præscribuntur ; ob facilem autem infusi acescentiam , non tota portio , sed aliqua tantum illius pars pro una vice infunditur .
15. *Dosis* infusorum subscriptio , hæc vulgo notatur: Poculum plenum , mane , & post prandium bibatur .
16. Atque hæc dosis , vel decantando , vel , præcipue sub finem , transcolando a reliqua portione sumitur .

V. USUS.

1. Infusorum formulæ , ut satis sunt familiares , ita & in variis adfectibus , si prudente ratione , & selectu paratæ sint , efficaciam exerunt insigne. Liquida enim talia , egregie penetrant , aperiunt , attenuant , resolvunt , & abstergent .
2. Hinc in *menstruum* , & *haemorrhoidum* obstructione , in *ictero* , *febre quartana* , & aliis *intermittentibus* , salutariter præscribuntur .
3. Præcipue autem familiarissimus est usus illorum infusorum , quæ vernali tempore ad *sanguinem* *mundificandum* ordinantur , & in nonnullis Germaniæ regionibus potus Maji vocantur . Hæc infusa , ita communiter concinnantur , ut non simpliciter per catharsin operentur , sed simul incidendo , resolvendo , & corrigendo , effica-

- ciām suam exerant. Hinc a schola medica *laxantia*, seu *infusa per epicrasin*, adpellantur.
4. Eundem sanguinis mundificandi finem habent *vina herbacea*, infusa illa, quæ cum magna vini quantitate, adjectis aromatibus, passulis majoribus, faccharo, pomis dulcibus, radibus, & herbis antiscorbuticis, stomachicis, &c. parantur, & in futuros usus conservantur, Germ. dicuntur: *Vina herbacea*, *herba stomachica*, *Absinthium*, *herba Lachlearia*, *vinum enuli*.
  5. Res ipsa loquitur, quod infusa, quæ sunt *adversi saporis*, magis adultis, quam infantibus convenient.
  6. Pro *usu externo*, infusa non præscribuntur.

VI. OBSERVATIONES.

1. Infusa cum *sero lactis* parare, vel *syrupos*, aut *succos*, v.g. de pomis Borsdorffianis, iisdem addere, minus convenit. Quando cum cerevisia fermentante species infunduntur, liquor vocatur.
2. Tam infusorum, quam decoctorum commendatio est, ut, non *sopore* tantum, sed & *colore* non adeo inamœna sint.
3. Caveatur autem, ne, dum amarum saporem corrigere intendimus per *saccharata*, flatulenta, & colica pathemata in primis viis excitemus. Tacemus, quod saccharum saporem adversum penitus non auferat.
4. *Radix ari* nunquam omittatur, quando infusum ad menses provocandos præscribendum est.
5. *Terrea*, *pinguia*, & *mucilaginosa*, infusis minus convenient.
6. *Emetica* infusa, ex *antim. parata*, ante adsumptionem, per chartam emporeticam filtrantur, ne quid de substantia antim. hauriatur, & hyperemesis inducatur.

VII. FORMULÆ.**1. Emeticæ.**

- 1) **24** Vitr. ant. pellucid. gr. viij.
infund. cum vin. Renan. $\frac{3}{4}$ ij.
stent per noct. filtr.
S. Potio emetica, pro una vice.

- 2) **24** Croc. metallor. gr. vj.
infund. per noct. c. vin.
Rhen. $\frac{3}{4}$ ij.
filtr. S. ut antea.

2. Laxantes.

- 1) **24** Rhabarb. elect. 3 j.
fol. fenn. s. stip. 3 ij.
crystall. tart.
semin. carui, ana 3 j.
Infund. per noct. in f. q.
aq. ferv. mane parum
bulliat. Colat.
add.
mann. elect. 3 vj.
d. pro dosi.

- 2) **24** Mann. elect. $\frac{3}{4}$ iij. solv.
in aq. ferv. lib. ij. In
colat. infund.
rad. cichor.
polypod. ana 3 ij.
summit. cent. min.
absinth. ana M $\ddot{\text{o}}$.
fol. fenn. 3 vj.
rhabarb. elect. 3 ij.
crem. tart.
cort. aurant.
stent in digest. per noctem
mane col. c. levi expressione

d. ad vitr. S. Potio laxans, de qua omnibus
tribus horis poculum plenum calide bibatur.

3) Rad. 5. aperient. maj. 3 ij.

ononid.

scorzoner. ana 3 j.

summit. card. bened.

cent. min. ana M β.

fol. fenn. 3 j. β.

fibr. elleb. nigr.

rhabarb. elect. ana 3 ij.

cort. aurant.

tamarisc. ana 3 iij.

sal. absinth.

genist.

tartari ana 3 j. β.

adfund. aq. ferv. 15 j. β.

refrigerat. add. vin. Rhen.

lb iv. dos. 3 vj. in bydrop.

4) Infus laxans, in ictero.

2) Rad. cichor.

tarax.

vincetox.

pimp. alb. ana 3 iij.

Herb. capil. ven.

marrub. alb.

abrotan.

summit. cent. min. ana

M. β.

sem. fœnic.

cary. ana 3 j. β.

fol. fenn. f. fl.

rhabarb. elect.

fibr. elleb. nigr. ana 3 ij.

tart. solub. 3 β.

Inc. adfund. aq. ferv. 15 j.

& quan-

& quando refixit, add.
vin. Rhenan. ℥ iv.
Dof. ʒ vj. & ultra.

5) *Infusum laxans carminativum.*

℞ Rad. gent. rubr.
caryophyllat. ana 3 iij.
galang. 3 ij.
ari 3 j. β.
Herb. meliss.
menth. crisp.
summit. cent. min. ana M. β.
rhabarb. elect. ʒ ss.
fibr. elleb. n. 3 ij.
sem. foenic.
cort. winteran. ana 3 ij.
cinnam. ʒ j.
fal. tart.

Incif. contus. infund. in vin. bon. alb.
℥ iv. Dof. ʒ vj.

6) *Infusum laxans in quartana.*

℞ Rad. ari 3 ij.
pimp. alb.
vincetox.
irid. Flor. ana 3 iij.
Herb. eufcut.
epithym.
summit. cent. min.
marrub. alb. ana M. β.
fol. fenn. Alexandr. 3 vj.
fibr. ellebor. n. 3 iij.
rad. bryon.
polypod. ana 3 ij.
cort. citr.
aurant.
tart. vitriolat.

Incis. adfund. l. a. dos. $\frac{3}{2}$ vj. mane.

7) *Nodulus laxans, in bift. mors.*
Uratis lav. ad hydroponem laudatur.

$\frac{2}{4}$ Rad. enul.

afar. ana $\frac{3}{2}$ β .

Herb. salv.

cupator.

cichor.

veron.

cuscus. ana M j.

gran. parad. $\frac{3}{2}$ j. β .

mac. $\frac{3}{2}$ j.

sem. cartham.

anif.

petrosel. ana $\frac{3}{2}$ iij.

rhabarb. eleet. $\frac{3}{2}$ ij.

Coq. in vin. mens. iij. colat.

$\frac{2}{4}$ lib. iij. add.

fyrup. Byzanth. $\frac{3}{2}$ iij.

M. f. potio, pro robust.

$\frac{3}{2}$ vj.

NB. Hæc form. ad potiones
referatur.

8) *Nodulus laxans, in lue venerea.*

$\frac{2}{4}$ Rad. bacdan. maj. $\frac{3}{2}$ j.

chin.

sarsap. ana $\frac{3}{2}$ β .

lign. juniper.

guajac. ana $\frac{3}{2}$ β .

fassafr. $\frac{3}{2}$ ij.

herb. saponar. M. ij.

fol. senn. f. fl. $\frac{3}{2}$ j. β .

fibr. ellebor. n. $\frac{3}{2}$ β .

tart. solub. $\frac{3}{2}$ iij.

Incis. contuf. infund. in aq. f.

ferv.

serv. lib. iij.
refrigerat. add.
vin. alb. lib. ij.
Dof. 3 vj. viii. mane.

9) *Nodus laxans antispasticus.*

24 Rad. polypod. querni
angelic.
valerian.
pœon. ana 3 fl.

Herb. hyssop.
adiant. alb.
aur.
anagall. ana M fl.

Com. millefol.

Flor. lil. convall.

til.
calendul.
anagall. punic. an. Pij.

Fol. fenn. l. ft. 3 j. fl.

Fibr. ellebor. n.

rhabarb. elect. ana 3 fl.
arcan. tart. 3 iij.

Incif. contus. infund. l. a. c.

aq. simpl. & vin. q. s.

Dof. 3 vj. alternis diebus.

10) *Nodus antispastico-arthritis.*

24 Rad. cichor.
vincetox. ana 3 fl.
sarsaparill.

chin. ana 3 iij.

Herb. chamædr.

chamæpyt.

agrimon.

origan. ana M fl.

Flor. genist.

tunic.

Flor. tunic.	
sambuc.	
verbaf. ana Pii.	
Cort. aurant.	
citr. ana 3 j. β.	
fol. senn. f. ft. 3 vj.	
Rad. rhabarb. elect.	
polypod.	
fibr. ellebor. n. ana 3 ij.	
hermodactyl. 3 j.	
crystall. tart. 3 ij.	
Incif. contuf. infund. l. a. c.	
aq. f. & vin. generos.	

II) *Nodus laxans cephalicus.*

24 Rad. imperator.	
zedoar.	
calam. aromat.	
polypod. ana 3 β.	
Herb. betonic.	
meliſſ.	
puleg.	
roriſmar. ana M β.	
Flor. anth.	
lavendul. ana Pii.	
cardamom.	
cubeb. ana 3 j.	
fol. senn. f. ft. 3 j.	
rhabarb. elect.	
fibr. ellebor. n. ana 3 iij.	
agar. mund. 3 ij.	
ſal. polychrest.	
crystall. tart. ana 3 j. β.	
Incif. contuf. infund. l. a. c.	
aq. ferv. & vin. q. s.	

3. Diaphoreticæ.

1) 24 Rad. scorzoner.

imperator. ana 3 β.

Herb. scord.

scabios. ana M β.

Incis. infund. in aq. ferv. q. s. leniter
ebulliendo.

2) 24 Rad. pimp. alb.

vincetox. ana 3 β.

Herb. galeg.

bellid. ana M β.

Incis. infund. in aq. ferv. sumatur
calide.

4. Diureticæ.

1) 24 Rad. petroselin.

apii

ononid.

caryophyllat. an. 3 iiij.

herb. chærefol.

capill. ven.

virg. aur.

petroselin. ana M β.

flor. bellid.

violar. ana Pii.

cort. cappar.

tamarisc. ana 3 ij.

bacc. alkekefig. no. viij.

sal. tart.

genist. ana 3 ij.

Incis. infund. in vin. alb. l. a. Dof.

3 iv. c. succ. raphan. 3 ij. ter per
diem repetenda.

2) 24 Rad. helen.

Rad.

Tabula XIII.

- Rad. cichor.
vincetox.
bryon. ana 3 β.
herb. nasturt.
lign. cervin.
scabios. ana Mβ.
summit. cent. min.
bellid. ana Pij.
cort. aur. 3 iij.
ciner. genist.
juniper. ana Mj.
Incif. infund. l. a. in aq. serv. & vin.
alb. Dof. 3 iv. ter per diem.

- 3) 2/4 Ciner. bryon.
stipit. fabar.
absinth.
ebul.
juniper.
genist. ana Mj.

Adfund. vini, vel potus ordinarii.
mens. v.

5. *Emmenagogæ.*

- 1) 2/4 Rad. ari.
pimp. alb.
irid. Florent.
rub. tinctor.
caryophyllat. ana 3 β.
Herb. meliss.
artemis. rubr.
puleg.
rorifmar.
marrub. alb. ana Mβ.
Flor. calend.
borrag.
bugloss. ana P ii.

Incif.

Incis. contus. d. ad chart. S. Species, de quibus cochlear plenum aquæ ebulliendi immitendum, & postquam satis fuerunt extractæ, ad instar Thee bibendum.

2) 24 Rad. bryon.

caryophyllat. an. 3 j. f.

Herb. trifol. fibrin.

artemis.

card. bened. an. M f.

Flor. calendul. P. iv.

cent. min. P. iij.

fibr. ellebor. nigr.

fol. senn. f. ft. ana 3 iiij.

crem. tart. 3 j. f.

Incis. M. S. Species, cum dimidia
parte aquæ, & vini coquendæ, an.
meas. semis quotidie.

Plures formulæ, petantur ex infusis
per epicrasin laxantibus.

6. *Pectorales.*

1) 24 Herb. veron.

heder. terrestr.

tussilag. ana M f.

Flor. bellid.

scabios.

violar. ana P. ij.

Incis. d. ad chart. S. Species, instar

Thee adhibendæ.

2) 24 Rad. polypod.

liquirit.

bryon. ana 3 f.

Herb. veronic. M iv.

betonic. Mj.

basilic.

basilic.

thym. ana M.

Lign. sassafr. 3 j.

Cinnam. elect. 3 j.

Sem. anis.

fœnic. ana 3 ij.

Concif. contus. S. ut supra.

3) *Infusum Paracelsi correctum.*

24 Rad. ari

pimp. alb. ana 3 j.

Herb. pyrol.

fanicul.

heder. terr.

verron. ana M β .

Flor. cent. min.

bellid. ana Pii.

Incif. contus. usurpentur, ut thec.

7. *Adstringentes.*

1) 24 Herb. heder. terr.

fanicul.

virg. aur. ana M j.

Summit. hyperic.

millefol. ana M β .

Incif. d. ad chart. usurpentur, ut thee.

2) 24 Rad symph. mai.

tormentill. ana 3 β .

Herb. veronic.

vinc. pervinc. ana M β .

Flor. cent. min.

bellid. ana Pii.

cort. balauft. 3 ij.

Incif. cont. S. ut supra.

8. *Resolventes.*

1)

- 1) 24 Rad. pimp. alb.
 menth. crisp.
 puleg.
 serpill. ana M.ß.
 Cort. citr.
 aurant. ana 3 ij.
 cinnamom.
 cubeb. ana 3 j.
 fem. fœnic.
 fal. tart. ana 3 iij.
 Inc. infund. in vin. alb. q. s.

- 2) 24 Rad. caryophyllat.
 bryon.
 irid. Florent.
 bardan. mai. ana 3.ß.
 Herb. meliss.
 hyssop.
 origan.
 rorismar. ana M.ß.
 Cort. winteran,
 cinnam. ana 3 ij.
 Sem. dauc.
 cardamon. ana 3 j.ß.
 fal. tart. 3 iij.
 Inc. infund. in vino alb. q. s. dos. 3 iv.
 ter per diem.

- 3) 24 Rad. aristoloch. rot.
 imperator.
 carlin.
 distamn. alb. ana 3.ß.
 Herb. scord.
 chærefol.
 hepatic. nob.
 capill. ven. ana M.ß.
 flor. lavendul.

scabiosf. ana P. ij.

sem. anis. 3 iij.

rasur. lign. sassafr. 3 β.

passifl. min. 3 j. β.

hord. exortic. 3 iij.

Inc. cont. infund. in aq. ferv. q. s. le-
niter bulliant, bibantur quotidie
bis 3 vj. ad resolvendum, & ex-
peccationem promovendam.

4) 24 Rad. tarax.

cichor.

gramin.

tussilag. ana 3 iij.

Herb. adianth. alb.

epithym.

cuscut.

acetosf. ana M β.

Fol. rosar. rubr.

cheir.

anagall. punic. an. Pij.

Cort. citr. 3 ij.

tart. solub. 3 iij.

Inc. infund. aq. ferv. q. s. Dos. 3 v.
ter per diem.

5) 24 Rad. gent. rubr.

curcum.

galang.

zedoar. ana 3 β.

Herb. chærefol.

geran.

agrimon.

beccabung. ana M β.

Flor. stœchad. Aráb.

galeopsf. ana P ij.

Cort. aurant.

Cry-

Crystall. tar. ana 3 iij.

6) 24 Rad. levistic.

petasit.

enul. ana 3 β.

Herb. pulmon. maculos.

cent. min.

fumar. ana M β.

Flor. anth. P iij.

Cort. cinnam. 3 ij.

Inc. infund. in aq. f. ferv. & aq. vin.

alb. l. a.

9. Roborantes, tonice, nervine.

1) 24 Rad. caryophyllat.

rub. tinctor.

gent. rubr.

ari, ana 3 β.

Herb. scolopendr.

agrimon.

card. bened.

epithym. ana M β.

Flor. spic.

schoenanth.

borrag. ana P ij.

Cort. aurant.

citr. ana 3 ij.

Inc. infund. in f. q. vin. alb.

Dos. 3 iv. vj.

1) 24 Rad. galang.

fragar.

valerian.

helen. ana 3 β.

Herb. abrotan.

scord.

meliss.

verben. ana M β.

L

Flor.

hol. calend.
 bugloss.
 anagall. punic. ana Pij.
 Cort. cascarill.
 Winteran. ana 3 iij.
 Incif. infund. l. a.

3) 24 Rad. cyper. rotund.

cost. veri
 zedoar.
 bistort. ana 3 β.
 Herb. serpill.
 puleg.
 thym.
 betonic. ana M β.
 Flor. anth.
 rofar.
 tunic. ana Pij.
 Lign. aloes 3 iij.
 Sem. foenic. anis. ana 3 ij.
 Inc. infund. l. a.

4) 24 Rad. pimp. alb.

tormentill.
 chelidon. mai. ana 3 β.
 Herb. cent. min.
 rorismar.
 sanicul.
 virg. aur. ana M β.
 Flor. cyan.
 lil. convall.
 calcatripp. ana Pij.
 Cort. aurant. 3 β.
 Sem. carv. 3 ij.
 Inc. infund. l. a.

T A B U L A   X I V.

D E

D E C O C T I S.

I. DEFINITIO.

Decotum, est medicamentum, ex variis speziebus, mediante menstruo adpropriato, per convenientem coctionem paratum. Dicitur græce ἀπόζημα, ἀφέτημα, ἀφετάω decoquo.

II. DIFFERENTIA.

1. Decocta, ab infusis, non tantum coctione, sed & materiis aliquo modo differunt. Ad *infusa* enim eliguntur tales species, quæ minus sunt compactæ; atque hinc virtutem suam medicamentosam cum liquore facilius communicare possunt. Ad *decocta* autem spectant, quæ materia magis compactæ sunt, & coctione indigent, e. g. ligna, radices compactiores.
2. De *decoctis per infusionem*, seu *infusis calidis*, præcedente tabula jam diximus.
3. Ad decocta etiam referri possunt *gelatinae*, item *injectiones*, nempe *clysteres*, & *gargarismata*. Quoniam autem de *injectionibus* tab. *chirurg.* LXXIV. jam dictum, & de *gelatinis* nihil peculiariter notandum est, hoc loco formulas tantum *gelatarum*, & *injectionum* addemus.
4. Non minus ad decocta pertinent antiquæ illæ formulæ, quando ex aq. & melle per coctionem parant medicamentum, *hydromel* dictum, vel quando mel cum aceto coquunt, & sic remedium,

quod *oximel* dicitur, parant. Talia oxinillita & hydometica, in pharmacopœis varia prostant.

III. MATERIA.

1. *Decoctionum materiæ*, quam parum ab ingredientibus *infusorum* differant, elucescit ex iis, quæ sub *differentia* num. I. dicta sunt.
Hinc superfluum judicamus, ea, quæ præcedenti tab. hac de re diximus, hic repetere.
2. Loco *menstrui* aquosi, quod usitatissimum est, alia interdum usurpantur, e. g. cerevisia, serum lactis, jusculum gallinaceum.
3. *Gelatine Pharmaceuticæ*, parantur ordinarie ex C.C. in libero ære, vel clibano tepide siccato, & postea raso. Ustum autem C. C. & alia siccata terrea, e. g. oc. cancr. corallia, martilia, nisi quidem menstruum salinum adhibeatur, absurdè præscribuntur. *Culinariæ gelatinæ*, evariis carnis, it. ex ossibus, ut satis constat, parantur.
4. Sic etiam *spirituosa*, *volatile*, & alia, quæ sub decoctione enervantur, ad hanc formulam non adhiberi, vel ad minimum igne lenissimo tractari debent, e. g. herbæ antiscorbut. sal volatile. essentiæ, vinum, nisi in vate clauso cœtio fiat.
5. Neque convenienter decoctis *oleosa*, *pinguis*, *resinous*, *gummata*.
6. *Mineralis regni* subjecta, merito etiam excluduntur, uti ex *animali* regno nonnulla tantum, eaque rarius, ad decocta recipiuntur.
7. Pro grato sapore, facta decoctione interdum modice adduntur syrapi acidi, spiritus acidi, vel aromata.

IV. ORDO, ET DOSIS.

1. Quæ tab. præced. de *infusis* hac de re dicta sunt, hoc referantur. Non semper autem necessarium est, ut singulæ species, ibidem notatae, ad formulam decocti, vel infusi sumantur.

2. Ni-

2. Nimia quantitate decocta, praescribere non convenit, ne corruptionem incurant. Sufficit una, vel altera mensura, quae in locum frigidum collocanda est.
3. Unciae duæ specierum, exposcunt ordinarie menstrui Mj.
4. Reliqua, ex ipsis formulis patescunt.

V. USUS.

1. Usus decoctorum, convenit in genere cum infusis. Quoniam enim efficaciter ad humores penetrant, eosque diluunt, in multis adfectibus laudabilem effectum praestant. Hinc in praxi medica commendari merentur.
2. Ordinantur autem decocta:
  - 1) Modo pro scopo purgante, ac tum quidem rabarbarum, folia sennæ, polypodium, quernum, bryonia, &c nonnulla salia recipiuntur, & cum speciebus resolventibus, nonnullisque roborantibus combinantur.
  - 2) Modo pro effectu diaphoretico, mundificante, resolvente, abstergente, temperante, &c.
3. De usu decoctorum illorum, quae extrinsecus adlicantur, & injiciuntur, legatur tab. chirurgica de injectionibus.

VI. OBSERVATIONES.

1. *Gradus coctionis differunt:*
  - 1) Modo enim species cum liquore tantum ebullire debent; & tum sufficit, liquorem in tanta quantitate sumere, quanta ad paranda infusa sumitur.
  - 2) Modo coctio tamdiu continuatur, ut dimidia, tertia, vel minor portio remaneat; quo easu liquor proportione debet augeri.
2. Cavendum est, ne decocta ingratum sapore nanciscantur; & quando turbulentæ sunt, clarificari debent, per albumen ovi, nisi quidem repetita transcolatio sufficiat.

3. Quo *compaſſiores* sunt species, eo diutius coctio est continuanda. Hinc in decoctis, primum radices coquuntur, postea adduntur herbae, & denique flores, aromata, & *liquiritia*. Hæc enim, si sub initium cum reliquis coquitur, decocto amaritatem, utut dulcis sit, conciliat.
4. *Menſtruum*, extrahendis particulis debet esse proportionatum. Hinc in decoctis resinosa fructuaria prescribuntur, quando menſtruum aquosum sumitur.
5. *Portio liquoris*, quoniam adeo præcise non potest determinari, arbitrio pharmacopœi vulgo relinquitur.
6. Quando *digeſtione*, vel *maceratione* opus habent species, digerantur prius, & formulæ subjugatur: infund. in aq. s. q. s. digerantur per noctem, & mane coquantur.
7. Fiat etiam mentio *vafis*, videlicet num coctio fieri debeat in vase aperto, an in clauso, an in diplomate seu lagena, an in cucurbita, cæco alemlico munita, an vero in balneo mariæ.
8. Adjiciatur quoque formulæ *tempus*, quam diu coqui debeat species; item, num ad consumptiōnem dimidiæ, tertiae, vel quartæ partis continuanda sit.
9. Præterea *colaturæ* quoque mentio fiat, num scilicet simpliciter, vel cum expressione peragi debeat.
10. Species incisæ, & contusæ prescribuntur, vel ad chartam, vel in officinis, facculo, ex sindone rubra confecto, includuntur. Priore casu, formulæ subjicitur: incis. contus. gr. mod. d. ad chartam; posteriore autem; includantur facculo, ex sindone rubra.

VII. FORMULÆ.

I. Laxantes.

- 1) $\frac{1}{4}$ Dococt. prunor.

citri,

citri, ana 3 iij.

fol. fenn. f. fl. 3 ij.

rhabarb. elect. 3 j.

crem. tart. 3 ij.

M. stent. per noctem, mane leniter bulliant
in vase clauso. Colat. add. mann. calabrin.
3 j. Coletur de novo, & calide bibatur.

2) *Decost. scorzoner.* 3 iv. in quibus disolv. mann.
elect. 3 j.

Colat. add. diacyd. luc.

jalap. 3 j.

aq. cinnam. 3 ij.

liq. terr. foliat. tart. 3 ff.

M,

3) *Decost. tamarind.* 3 v.
in quibus solv. mann. cala-
br. 3 j. syrup. de pom. la-
xant. 3 ij.

M,

4) *Decost. cichor.*
tarax. ana 3 ff.
herb. bellid. min. M j.
tamarind. 3 iij.
Coq. in f. q. aq. f. ad rema-
gent. ff. col. Dos. 3 viij.

5) *Decost. passifl.*
tamarind. ana 3 iij.
col. infund. fol. senn. 3 ij.
rhab. elect. 3 j.
tart. tartarisat. 3 ff.

Leniter bulliant, & calide bi-
bantur, pro dosi.

6) *Decocum Epiphan. Ferdinand. antibydropicum.*
L 4 *Decost. Rad.*

- 24** Rad. cucum. asinini.
 ireos,
 herb. toldanell.
 cort. med. fambuc. ana $\frac{3}{ij}$.
 Inc. cont. inf. per noctem, & diem
 in vin. alb. $\frac{1}{lb}$ vj. ebulliant in vase
 clauso, ad consumptionem $\frac{1}{3}$
 Dein add. sem. cumin.
 aneth. ana $\frac{3}{ij}$.
 Cort. citr. $\frac{3}{ij}$.
 Gumm. sagapen.
 mastich. ana $\frac{3}{ij}$.
 Ebulliant. l. a. col. & ferventur.
 Dos. $\frac{3}{ij}$ vj. & ultra, post inter-
 vallum aliquot dierum repe-
 tenda.

2. Diaphoreticæ.

- 1) **24** Rad. scorzon.
 angelic.
 enul.
 sarsaparill. ana $\frac{3}{ij}$.
 passif. min. $\frac{3}{ij}$ vj.
 caric. ping. no. vj.
 Incis. coq. in f. q. aq. l. ad remanent.
 men. ij. seu $\frac{1}{lb}$ iv.
- 2) **24** Rad. carlin.
 imperator.
 chin. ana $\frac{3}{ij}$.
 Rasur. C. C.
 lign. sassafr. ana $\frac{3}{ij}$.
 dactyl. no. xij.
 Coq. l. a. ad remanent. mens. ij.

I. Diureticæ.

1) Decoctum diureticum, ad excretionem hepatis, & lienis, ab Ettmullero laudatum.

2 Rasur. lign. junip. 3 ij.
fassfr. 3 j.

Macerentur per noctem in
aq. f. ℥ iv. mane add.

Herb. veronic.

heder. terrestr.

alchymill. ana M. j.

rasur. C. C. 3 vj.

Coq. invicem ad consumptionem $\frac{1}{3}$
vel medietatis. Colat. add.

syrup. de symph. *Fernel.*
hyssop. ana q. s. ad
grat. saporem.

2) Decodum nepbriticum Foresti.

2 Sem. malv.

alth. ana 3 ij.

cicer. rubr. 3 iiij.

4. frig. maj. ana 3 ij.

hord. mund. 3 ij.

caric. pingu. num. viij.

febesten num. viij.

rad. liquirit. 3 vj.

Coq. in aq. f. ℥ iiij. ad consumption. $\frac{1}{2}$
p. col. Dos. 3 iiij. iv. binis, vel
ternis horis repetenda.

4. Ad salivationem particularem.

2 Rad. pyrethr. 3 ijj.

cyclamin. 3 ij.

Herb. nicot.

piperit, ana M. j.

Sem. eruc.

sinap. ana 3 ij.

Coq.

Coq. in aq. f. ℥ j. β. & acet. ℥ β.
 Col. add. oxymel. simpl. ʒ iiij.
 M. teneantur calide in ore

5) Expectorantes.

1) 24 Rad. pimp. alb.
 ari, ana ʒ β.

Herb. veronic.

heder. terr.

fanic.

pyrol. ana M j.

Coq. in aq. f. q.s. ad remanentiam Mens. j.

Col. add. syrup. heder. terr. ʒ iiiij.d.ad vitr.

Dos. ʒ vj. calide sumenda.

2) 24 Rad. enul.

vincetox.

chin. ana ʒ β.

Herb. scabios.

bellid. min.

virg. aur.

tusfilag. ana M j.

Incis. d. ad chart. S. species ad decoctum, de quibus quarta pars in ampulla plena aquæ, conquenda moderate, & quotidie ter bibantur.

3) 24 Rasur. lign. sanct.

sassafr.

rad. chin. ana ʒ j.

Infund. per noctem; mane coq. in aq. f. q.s
 sub fin. coct. add.

Rad. liquirit. ʒ β.

herb. marrub. alb.

erysim. ana M β.

Col. d. ad vitr. Dos. ʒ v.

in tussi venerea.

6. *Incrassantes, & adstringentes.*

1) 24 Rad. alth.

tussilag.

liquirit. ana 3 β.

fol. querc.

summit. millefol. ana M ij.

flor. balaust.

hyperic. ana P. ij.

jujub.

sebest.

fic. ana num. vij.

hord. excortic. 3 ij.

Coq. in f. q. aq. Colat. ad syrup.

cerasor. 3 iiij.

M.

2) 24 Rad. tormentill.

bistort.

symp. maj.

plantag. ana 3 β.

Herb. fanicul.

pyrol.

alchymill.

virg. aur. ana M β.

Flor. millefol.

rosar. rubr. ana P. ij.

Coq. in f. q. aq. f. Colat. lib. ij. add.

Syrup. corall.

plantag.

de sympath. *Fernel.*

ana 3 β.

M.

3) 24 Rad. consolid. maj.

dictamn. alb.

tormentill.

bistort. ana 3 ij.

Herb.

Herb. herniar.

pilosell.

stellar.

burs. pastor.

polygon. ana M. j.

flor. rofar. rubr. P. ij.

nuc. cupress. no. iv.

f. decoctum cum vino rubr. in vale
opt. clauso. *Hoc decoctum Musi-*
tani, ad procidentiam uteri lau-
datur.

7. Emollientes.

2/4 Rad. alth.

lilior. alb.

liquirit. ana 3 β.

Herb. malv.

branc. ursin.

absinth. ana M. β.

Flor. chamomill.

violar.

melilot.

verbasc. ana P. ij.

sem. fœnu græc. 3 β.

dactyl.

fic. pingu. ana num. iv.

Incis. coq. in lacte q. s. & adplicantur
calide, pro usu externo.

8. Incidentes, resolventes, abſtergen-
tes, mundificantes.

i) **2/4** Rasur. lign. sassaf. 3 ij.

guajac.

Rad. chin.

sarsaparill. ana 3 j.

cinnamom.

sem. fœnicul. ana 3 j.

Incis. contus. infund. in s. q. aq. L.

per noctem mane coq. ad remanent. lib. iiiij. Dos. 3 vj.

2) 24 Lign. pin.

juniper. ana 3 ij.

Rad. pimp. alb.

bardan. ana 3 j.

herb. saponar. M. j.

sem. anis. 3 ij.

Coq. ut antea.

3) Rad. enul.

imperator.

vincetox.

angelic. ana 3 ff.

Herb. capill. ven.

marrub. alb.

chærefol.

scord. ana M. ff.

Sem. anis.

fœnic. ana 3 ij.

Cort. Winteran. 3 ff.

Coq. in aq. f. q. s.

4) 24 Rad. dictamn. alb.

caryophyllat.

irid. Florent.

lapath. acut. ana 3 ff.

Herb. hyssop.

scabios.

bellid.

virg. aur. ana M. ff.

Sem. carui,

Cort. aurant. ana 3 ff.

Conc. contuf. coq. in f. q.

5) 24 Rad. ari

pimp. alb.

scor.

scorzon. ana $\frac{3}{2}$ fl.
 rasur. C. C. $\frac{3}{2}$ j.
 Incis. d. ad chart. S.
 Species, ad Decoctum.

6. 2/4 Rad. apii.

cichor.

tarax.

aristoloch. rot.

gramin.

valerian. ana $\frac{3}{2}$ fl.

Conc. contus. gr. m. d. ad ch.

Species, de quibus quotidie
 bis cochlear plenum, in aqua
 coquatur, & calide bibatur.

9. Temperantes.

1) **2/4 Pom. citr. num. ij.**
 Inc. coq. in aq. f. $\frac{15}{16}$ vj.
 Colat. add.
 syrup. acetos. citr.
 cydonior.

ceras. nigr. ana $\frac{3}{2}$ ij.

M. d. S. Decoctum refrigerans,
 & roborans.

2) **Decoct. tamarind. Mens. j.**
 nitri antim. $\frac{3}{2}$ fl.
 sal. prunell. $\frac{3}{2}$ ij.

M. S. Decoctum temperans, de
 quo octava pars ampullæ in
 una vice bibenda.

3) **2/4 Rad. scorzoner.**
 rasur. C. C.

ebor. ana $\frac{3}{2}$ j.

Conc. contus. coq. in aq. f. $\frac{15}{16}$ iij.

Sub fin. coct. add.

passul. min. M. j.

fem. fœnic. 3 ij.

flor. papav. rh.

rosar. rubr. ana P. j.

bulliant. col.

4) *Gelatina temperans.*

℞ Rasur. C. C. 3 iv.

ebor. 3 ij.

Coq. lento aq. in vase vitreato c. aq.

f. q. s. ad remanent. 15 ij. Col.

exprimatur, cum album. ovi

clarificetur, add.

facch. alb. 3 v.

vin. Rhen. 3 iv.

succ. citr. 3 j.

Redigantur in consistente gelatinæ.

5) *Gelatina temperans, & nutriens.*

℞ Aven. excort. 15 β.

passular. mund. 3 iiij.

rasur. ebor.

C. C. ana 3 j.

Carn. vitulin. crus vitulinum integrum, in minutissima contritæ.

Coq. c. 15 vj. aq. s. in olla bene luta-

ta, bulliant per 4. hor. sub fre-

quente vasis agitatione, ne adu-

rat; transprimatur, & reponatur.

Dos. cochl. ij. in iusculi gallina-

cei 15 j. soluta, & mane adsu-

menda.

Decocta Externe applicanda.

1) *Clyster emolliens.*

℞ Rad.

24 Rad. alth.

lil. alb. ana 3 ♂.

Herb. malv.

branc. ursin.

Flor. chamomill. ana M. ♂.

Inc. coq. in aq. f. ad remanent. 15 j.

Add.

ol. olivar. cochl. ij.

verbasc. 3 ♂.

vitell. ovor. num. j.

fal. comm. 3 j.

Adplicetur, ut moris est.

2. *Clyster emolliens in adfæcibus calculosis.***24** Herb. veronic. M. ij.

parietar. M. j.

Coq. in aq. f. ad rem. 15 j.

add. ol. chamomill.

lil. alb. ana 3 ♂.

electuar. lenitiv. 3 iiij.

vitell. ov. no. j.

nitr. depurat. 3 ♂.

M.

3) *Alius clyster emolliens.***24** Rad. melilot. 3 j.

Herb. violar.

mercurial.

parietar. ana M. j.

Flor. melilot.

verbasc. ana M. ♂.

Sem. fœn. græc.

lini, ana 3 ij.

Coq. in f. q. lactis, ad remanent. j.

add.

unguent. clysmat.

mell.

mell. rosac. ana unc. semis.
sal. gemm. 3 ij.

M. d.

4) *Clyster emolliens, decarmi-*
natus.

24 Decoct. emollient.

carminat. ana 3 v.

MP. Becher. 3 j.

ol. chamomill. 3 j.

aneth. unc. semis.

sal. comm. 3 j.

vilell. ov. num. j. M. d.

5) *Alius carminatus.*

24 Decoct. carminat.

furfur. tritic. ana 3 v.

terebinth. unc. semis.

vitell. ov. num. 1. M. d.

6) *Clyster acris, seu stimulans.*

24 Herb. rut.

salv.

rorifmar. ana M. j.

Fol. tabac. M. β.

fenn. 3 iij.

Coq. in s. q. aq. ad remanent.

3 x. Colat. add.

electuar. diacolocynt. 3 ij.

mell. mercur. unc. semis.

sal. gemm. 3 ij.

M.

7) *Alius.*

24 Radid. aristoloch.

cyclam. ana 3 j.

Herb. serpill.

M

ori-

- origan. ana M. j.
 agaric. 3 ij.
 Coq. in aq. f. ad remanent. 3 v.
 Colat. add.
 electuar. hier. picr. 3 ff.
 extr. ellebor. nigr. 3 ff.
M.

8) *Alius.*

- 24** Urin. san. 3 viij.
 extr. cathol. 3 j.
 mell. rosac. unc. semis.
M.

9) *Alius, ad hemorrhoides promovendas.*

- 24** Rad. bryon. 3 j.
 ellebor. nigr.
 Herb. cent. min. M. ij.
 Coq. in aq. simpl. ad remanent.
 nent. 3 x. Colat. add.
 MP. **Becber.** 3 j.
 extr. cent. min.
 ellebor. nigr. ana 3 ff.
 fal. gemm. 3 ij.
 vitell. ov. num. j.
M.

10) *Clyster pblemmagogus.*

- 24** Rad. bryon.
 eful. ana unc. semis.
 herb. gratiol.
 agrimon. ana M. j.
 flor. genist.
 iambuc. ana P. ij.
 bac. juniper. unc. semis.
 Coq. in urin. san. Colat. 3 x.
 add. electuar. hier. picr. 3 j.
sal.

sal. commun. 3 j. M.

11) *Clyster antbelminticus.*

24 Rad. gramin. filic. ana unc. semis.

herb. tanacet. M. j.

summitat. absinth. M. g.

Coq. in lacte, ad remanent. 3 v.

Col. add. mell. rosac. 3 j.

fell. taurin. 3 j.

ol. absinth. 3 vj.

sal. commun. 3 j.

M.

12) *Clyster uterinus, ad molam*

educendam. Ettm.

24 Herb. artemis.

sabin. ana M. j.

sal. tart. 3 g.

Coq. in s. q. aq. f.

Col. add.

essent. myrrh.

asæ foætid.

castor. ana 3 g.

ol. laurin.

irid.

lil. alb. ana 3 vj.

vitell. oy. num. i.

syrup. de artemis. 3 j.

M.

13) *Gargarisma resolvens.*

Vid. Tab. med. p. 251.

14) *Adstringens.*

tab. med. p. 252.

M 2

15) De-

15) Decoctum, ad aches abstergendos.

24 Rad. lapath. acut.
enul.

aristoloch. rot. ana 3 fl.

Herb. nicotian,

saponari.

chelidon. maj. ana M. fl.

Coq. in lixivio, vel urina: post
absolutionem, adhibetur o-
leum ovorum, vel ceræ.

16) Decoctum, ad aphthas abster-
gendas.

24 Rad. aristoloch. rot.
ari,

pimp. alb. ana 3 fl.

Coq. aq. f. sub fin. coct. add.

Herb. agrimon.

hyssop.

prunell. ana M. fl.

bulliant, colat. 3 vj. add.
mell. rosat. 3 ij.

Hoc decocto, calide imbuatur
linteum, quo lingua, & fau-
ces fricentur.

17) Decoctum abstergens, ulceribus
fistulosis injiciendum.

24 Rad. ari,
aristoloch rot.
bardan. maj. ana 3 j.

Herb. pyrol.

fanicul.

heder. terr. ana M. fl.

nicotian. M. j.

Coq. in aq. f. q. s.

Colat. 3 iij. add.

ol.

ol. myrrh. per deliq. 3 j.

M. V A L U R A T

18) *Aliud.*

24 Herb. virg. aur.

veronic.

scord.

I chelid. maj. ana Mij.

Coq. in aq. calc. viv. 3 ij.

Col. add.

mell. mercurial. 3 j. 3.

unguent. Ægypt. 3 vj.

M. calide injiciatur.

T A B U L A V.

D E

B A L N E I S.

I. DIFFERENTIA.

LOPIO totius corporis, *balnei*, vel *balinei* nomine venit.

2. Lotionem autem inferioris tantum corporis, *insesum*, vel *semicupium* vocamus.
3. Pedum lotio, pediluvium; capitis autem, capitiluvium, seu embrocatio, audit. Huc spectant *lixivia sapientiae*, quæ deliriosis ordinantur, pro capite lavando.
4. Balnea sunt 1) vel *secunda*, quæ ex cineribus, salibus, arena, segmentis coriariis, &c. parentur.
2) vel *Humida*.
5. *Humida* sunt 1) vel *naturalia*, quæ thermæ vocantur, & de quibus h.l. non agimus, 2) vel *artificialia*.
6. Balnea *humida artificialia*, sunt
1) vel *vaporosa*, quando vapor tantum, ex decocto quodam, corpori admittitur, ut diaphoresis hac ratione excitetur. Huc præcipue pertinet cista illa, quæ *stupha Lachonica*, German. Cista sudorifera adpellatur, cui patientes nudo corpore insident, & deinde vel aq. accensum, vel decoctum quodam, præcipue antivenereum, lapidibus carentibus adfusum, adhibent, ut vapor superficiem corporis attingat.
2) Vel

2) Vel *aqua*, quæ sine peculiari artificio parari solent ex simplicissimis speciebus, sic diætis, domesticis, nempe ex emollientibus, resolventibus, & nervinis.

II. USUS.

1. Balneorum usus medicus, non exiguis est; quoniam autem multæ ambages, quas præparatio, & applicatio requirunt, multos patientes ab iisdem detinent, pauciores tantum utilitatem inde capiunt, nempe illi, qui famulatio suo præparationem tradere possunt.
2. Maximus eorum usus, redundat in corpora illa, quæ obstopitationibus viscerum, & glandularum abdominis, motibus spasticis, contracturis, & ariduris occupata sunt.
3. Observandum autem est, quod tam universaliorum, quam particulariorum balneorum applicatio, debeat esse *tepidæ*: Calida enim nocet,
4. Præterea, *alvus*, ante illorum usum, aperta esse debet.

III. FORMULÆ.

1. *Balneum emolliens*.

24 Rad. alth.

lilior. alb. ana 3 ij.

malv.

alth.

violar.

mercurial.

ana M ij.

emol-
lient.

pariet.

Flor. chamomill.

lilior. alb. ana M ij.

Coq. in s. q. aq. f. s. balnem.

2. *Balneum resolvens, & discutientis*.

M 4

24 Rad.

24 Rad. aristoloch. rot.

valerian.

bryon.

helen. ana 3 j.

Herb. puleg.

tremis. rubr.

matricar.

meliss. ana M ij.

Flor. melilot.

sambuc.

ros. rubr. ana M ij.

Sem. lini.

fœn. græc. ana 3 β.

Bacc. junip.

laur. ana 3 j.

Inc. cont. includ. sacculo, coq.

in aq. f. q. f. pro balneo.

3. *Balneum abstergens, in scabie.*

24 Rad. lopath. acut.

bardan. ana 3 ij.

Herb. saponar.

fumar.

nicotian.

chelidon. ana M ij.

ciner. fag. M iv.

Coq. in f. q. aq. f. pro balneo.

4. *Species pro balneo, in fluore albo simplicie.*

24 Herb. chamomill.

rorismar.

salv.

origan.

puleg.

pol. montan. ana M iv.

Coq. in f. q. aq. f.

5. Spe-

5. *Species pro balneo, ad fætum mort. expellendum.*

24 Rad. lil. alb.

aristoloch. rot. an. 3. ij.

Herb. malv.

rorifmar.

puleg. ana M ij.

flor. chamomill.

cheir. ana P iij.

sem. lin.

bacc. laur. ana 3j.

Inc. cont. M. pro balneo.

T A B U L A   X V I .
 D E
 T O P I C I S ,
 S E U
 E P I T H E M A T I B U S .
 I N   G E N E R E .

I. DEFINITIO.

Sunt remedia externa, quæ certo cuidam corporis loco, pro scopo, modo leniente, modo discutiente, modo roborante, &c. adplicantur. Derivatur a *niss*, locus; it. ab *in* & *risi*, super impono.

II. DIFFERENTIA.

Ad topica remedia, sequentia referuntur.

I. *Fomenta*, seu *fotus*, a fovendo. Hisce enim diversæ corporis partes foventur. Varia autem dantur fomenta.

1) *Fotus vaporosus*, quando vapor, & suffitus decocti alicujus ad partem adfectam admittitur. Analogiam habet cum balneo vaporoso. Huc etiam referri possunt suffitus, seu suffimenta illa, quorum species carbonibus injiciuntur, ut vapor illarum excipiatur.

2) *Fotus humidus*, quando liquorem quemdam cali-

calidum, spongia, vel linteaminibus excipi-
mus, atque illa adfecto loco imponimns, & tae-
pius repetimus.

- 3) *Fotus siccus*, quando species quædam, sine co-
ctione, sacculo inclusæ, adplicantur. Dicun-
tur etiam *epithemata siccâ*, seu *sacculi siccî*.
- 4) Quando capiti imponuntur, *cucuphæ* au-
diunt.
- 5) *Hydroleon*, quando fomentum ex oleis emol-
lientibus.
- 6) Locum præcipue habent fomenta in stagna-
tionibus, stasibus, tumoribus, &c. e.g. in otal-
gia, (in qua, mediante infundibulo, vapor ad-
mitti solet) ophthalmia, hæmorrhoidibus
cæcis, mensium ataxia, infarctu hepatis, lie-
nis, aridura, & adfectibus paralyticis.
- 7) Parantur fotus, ex vegetabilibus, indicationi
nostræ convenientibus.
- 8) Pro indicationis hujus varietate, variat etiam
liquor, in quo species coquuntur, ita, ut modo
aq. s. modo vinum, modo lac, modo acetum
adsumatur.
2. *Cataplasma*, Germ. *Cataplasmata pulmentea*
vocant, & nonnumquam epitheton addunt:
habent enim pulmenti consistentiam.
- 1) Usum habent frequentem apud chirurgos, a
quibus ad tumores inflammatorios, & scirrho-
sos, item ad contracturas, ariduras, &c. adhi-
bentur, Immo, præter scopum hunc emollien-
tem, maturantem, & discutientem, laxante,
rubefaciente, vesicante, & anodyno fine, su-
binde parantur.
- 2) Pro scopo hujus varietate, variant species, &
liquores.
- 3) Ad cataplasma, etiam referuntur dome-
stica illa, quæ e crusta panis, & admixtis
oleosis balsamicis, aromatibus pulverisatis, &

ex tempore quasi parantur, & modo ventriculo, sub denominatione *scuti stomachalis*, modo gradarum regioni hypogastricæ, cum additio-
ne decantati balsami embryonis, imponun-
tur.

4) Reliqua, ex ipsis formulis eluceſcent.

3. *Emplastrum*.

De his tab. chirurg.

4. *Linimenta*.

5. *Unguenta*.

6. *Balsama*.

Hæc tria topica, uti nullam habent convenien-
tiam, ita differunt gradu consistentiæ. Linim-
enta, enim fluidiorem, balsama, solidiorem;
unguenta, medium inter hæc habent consisten-
tiam.

1) *Linimenta*, parantur, vel simpliciter ex oleis
infusis, & expressis, cum additione modicæ
portionis oleorum destillatorum, vel ex mix-
tione unguenti alicujus cum oleis talibus, &
momento camphoræ, vel oleis expressis modi-
cum sebi, aut ceræ admiscetur.

2. *Unguenta*, rarius ex tempore præscribuntur.

3) *Balsama*, parantur ex oleis suaveolentibus,
sufficiente quantitate olei nucistæ, vel aliis
convenientis excipientis, quibus moschus, am-
bra, zibeth., vel adduntur, vel, si subjecta
horum odorem perferre non possunt, omittun-
tur. Nonnunquam castorina, crocata, vel succi-
nata adduntur.

4) *Linimenta*, & *unguenta*, nisi ex penetrantibus
ingredientibus parata sint, inertis sunt effi-
caciæ.

5) *Balsama*, pro scopo roborante, & nervino præ-
cipue ordinantur.

6) Reliqua, ex formulis petantur.

7. *Collyria.*

Collyria, hodierno sensu sumpta, (olim enim pessos, turundas, præcipue denotabant) sunt remedia, quæ oculis adplicantur, æque duplicitis consistentiæ.

- 1) Alia enim sunt *liquida*, quæ guttatum instillantur, e. gr. aqu. ophthalmicæ, limenta.
- 2) Alia sunt *Sicca*, seu *solida*, barbara voce sief dicuntur.
- 3) *sicca*, fiunt
  - a) Ex *cadmia*, *tutia*, *pomphol.* nihil. alb. pro scopo leniter constringente, & exsiccante,
  - b) Ex *faccharo* nerc. dulci, legitime præparato, pro scopo abstergente, & leniter septicó.
  - c) Tales pulveres, subtilissime lævigatos, alcohol vocant. Sed hæc consistentia, ut ut subtilissima, vellicat tamen non nihil oculos.
  - d) Compinguntur in *trochiscos*, mediante modico gummi *tragacanth.* vel *albumin.* ov. & deinde aq. quadam *ophthalmica*, e. g. *rosar.* *euphras.* *chelidon.* *mai.* *flor.* *cyan.* *calcatripp.* *fœniculi*, resolvuntur.
- 4) *Liquida collyria*, parantur ex *aquis ophthalmicis*, cum momento *facchari plumbi*, vel *vitr. albi*, vel denique cum *tenuissimis ramentis pomphologis*, nihil albi, &c.
- 5) *Collyria*, præcipue *fluida*, variant adplicatione. Alia enim, in ipsum oculum immittuntur; alia, peripheriæ illius *extrinsecus* illinuntur, alia, tam ipsi oculo instillantur, quam eidem imponuntur.
- 6) *Pinguia*, quando oculis immittenda præscribun-

buntur, debent esse recentia; antiqua enim sunt acria, & hinc sensibilia.

8. *Suppositoria*. Germ. Dehis tab. chirurg. lxxxiv. actum est.

III. FORMULÆ.

A. *Fomentorum*, seu *fotuum*, & *suffituum*,
Potus vaporosus.

24 Rad. alth.

lil. alb. ana 3 j.

Herb. malv.

melilot.

branc. ursin.

mercur. ana M j.

flor. chamomill.

sem. foen. gr.

lini ana 3 ij.

Inc. contus. coq. aq. f. admov. vapor
ter per diem.

1. *Suffumigium uterinum*.

24 Rad. galang. 3 g.

fol. fabin. M g.

flor. calend. p ij.

macis.

lign. aloes, ana 3 ij.

trochis. alhand. 3 j.

M. iniic. carbon. & fumus ex-
cipiatur.

3. *Suffitus, in melancholia byfle-
rica*.

24 Fell. carpion.

mastic. ana

sem. milii 3 j.

flor. sambuc.

hyperic. ana M j.

fac.

facch. alb. 3 iv.

Incis. contus. M. d. ad ch.

S. Pulvis fumalis.

4. *Suffitus, ad salivationem par-*
ticularem.

24 Fol. nicor. M ij.

Herb. rorismar.

salv.

majoran. ana M. 5.

Flor. tunic.

rosar.

lavendul.

lil. convall. ana p ij.

cort. cascar. 3 j.

sem. anis. 3 ij.

Incis. contus. M. adspergantur c. es.

sent. storac. calamit. d. ad chart.

S. Tabaccus ex herbis.

5. *Suffitus nervinus, in urinæ in-*
continentia.

24 Rad. cyper. rot.

angelic.

caryophyllat. an. 3 5.

Herb. puleg.

majoran.

serpill. ana M. 5.

Gumm. mastich.

tur.

storac. calamit. an. 3 j.

M. s. pulv. grosius.

6. *Alius nervinus, & adstringens,*
in procidentia ani, & uteri.

24 Gumm. succin.

tacamach.

farco-

sarcocoll.

sangu. dracon. ana 3ij.

Flor. rofar. rubr.

lavendul.

cort. cinnam.

caryophyllor.

N mosch. ana 3ß.

croc. orient. 3ß.

M. f. pulv. d. ad chart.

7. *Fotus humidus emolliens.*

24 Rad. alth.

liquirit.

lilior. alb. ana 3ß.

Herb. malv.

tussilag.

scabios. ana Mß.

Flor. violar.

chamomill.

papav. rh. ana Pj.

Sem. fœn. grec.

lini, ana 3j.

Coq. aq. f. excip. liq. lint. & im-
ponatur.

8. *Alius fotus humidus, resolvens,*

& discutens.

24 Rad. sigill. Salom.

irid. Florent.

angelic.

caryophyll. ana 3ß.

Herb. chamœdr.

chamæpyt.

origan.

serpill. ana Mß.

Flor.

Flor. chamomill.

calendul.

stœch. Arab. ana Pij.

Sem. dauc.

fœnic. ana 3ij.

Inc. contus. includ. sacculis,
vino calido imbutis, & ad-
plic.

9. *Alius fatus humidus adstringens.*

24 Rad. symph. mai.

tormentill.

bistort. ana 3*fl.*

Herb. alchymill.

pyrol.

millefol. ana M*fl.*

Flor. balaust.

rosar. rubr. ana Pij.

gallar. unc. semis.

Incis. contus. gr. mod. coq.

c. vin. rubr. vel aq. ferra-
rior. calide applicandus.

10. *Epitbeema anodynum, & di-
scutiens.*

24 Theriac. Andromach. 3*j.*

succin. præp. 3*fl.*

camph. 3*fl.*

croc. orient. gr. vij.

Diss. in aq. Hungar. & med.
linteamentis impone.

11. *Fatus, seu sacculus siccus, re-
solvens, & discutiens.*

24 Rad. irid. Florent.
 aristoloch. rot.
 caryophyllat.
 bryon.
 sigill. Salom. ana 3 ss.

Herb. adianth. alb.
 marrub. alb.
 cuscut.
 chærefol.
 menth. crisp. ana M ss.

Flor. sambuc.
 chamomill.
 rosar. rubr. ana p j.

Sem. fœnicul.
 carui, ana 3 ij.
 gumm. camphor. 3 ij.

Conc. contus. includ. sacculis,
 calide imponendis, & sp. vin.
 camph. subinde irrorandis.

12. *Alius talis.*

24 Rad. pimp. alb.
 valerian.
 vincetox. ana 3 ss.

Herb. chamædr.
 chamæpyt.
 serpill. ana M ss.

Flor. calendul.
 stœch. Arab. ana P j.
 farin. aven. M j.
 camph. unc. semis.

M.

13. *Alius, in cephalæa, &c.*

24 Rad. Rhod.

calam.

calam. aromat.

valerian. ana 3 j.

Herb. verben.

betonic.

origan.

puleg. ana M ff.

Flor. lavendul.

salv.

lilio. convall. ana p j.

Sem. aneth.

carui, ana 3 ij.

Gumm. camph. 3 ff.

M. ut supra.

14. *Species, pro cucubitis, in adfct.*

soporosis, & paralyt.

24 Herb. rorismar.

majoran.

hyssop.

salv.

lavendul. ana M ff.

Flor. anthos.

lavendul.

cheir.

melilot. ana p ij.

Storac. calamit.

benz. ana 3 j.

Bacc. laur.

juniper.

Sem. sinap. ana 3 ij.

Incis. contus. includ. saccul.

15. *Sacculus stomachicus.*

24 Rad. acor.

zedoar.

	galang.
	gentian. rubr. ana 3 ij.
Herb.	absinth.
	menth. crisp.
	meliss.
	rut. ana M §.
Sem.	caru.
	anis. ana 3 ij
Incis.	contus. irror. ol. destil.
	lat. menth. crisp. fœnicul.
	cort. citr. ana gr. vj. in-
	clud. facculis.

B. *Cataplasmatum.*I. *Cataplasma emolliens.*

24	Rad.	alth.
		lilior. alb. ana 3 ij.
		liquirit. 3 ij.
		malv.
Herb.		alth.
5		violar.
emoll.		mercurial.
		parietar. ana M §.

Flor.	chamomill.
	verbasc.
	melilot.
	linar. ana p ij.
Coq.	in f. q. lact. vaccin. ad consistentiam cataplaſm.
Pulp.	traject. add.
pulv.	sem. lin. 3 ij.
ol.	chamomill.
	lilior. alb. ana 3 §.

M.

2. Aliud.

2. *Aliud emolliens, & dolores sedans.*

24 Mic. pan. albiss. 3 iv.

coq. in lact. vaccin. q. s. ad
consistent. cataplasm. add.
vitell. ovor. num. iij.
croc. 3 ij.
ol. scorpion. 3 fl. M.

3. *Aliud.*

24 Cepar. contus. num. iij.

butyr. rec. 3 ij.
axung. capon. 3 j.
pulv. sem. fœn. græc.
lini, ana 3 j.
pulp. caric. pingu. 3 ij.
croc. 3 j.

Coq. in ol. oliv. q. s. ad for.
cataplasm. d. ad fistil. S.
de hoc applicetur calide,
ad promovendam suppura-
tionem.

4. *Cataplasma resolvens, ad*
scirros.

24 Farin. hord.

aven. ana 3 ij.
sterc. caprill. 3 iij.
Flor. chamomill.

melilot. ana M. fl.

Coq. cum f. q. lixivii, ad for-
mam cataplasm. Add.
ol. fœnicul. 3 ij.

M. applicetur calide.

5. Aliud resolvens, in ædemate.

- 24** Rad. chelidon. mai.
 bryon. rec.
 irid. Florent. ana 3vj.
 Herb. bardan. mai.
 sed. vermicul. ana Mj.
 Inc. cont. coq. c. aq. f. ad mol-
 litiem, & deinde irrorentur
 spir. vini, ac calide adpli-
 centur.

6. Cataplasma rubefaciens.

- 24** Rad. pyretr.
 sem. sinap.
 nasturt. ana 3j.
 Herb. rut.
 lupul. rec. ana Mj.
 c. aceto, & fermento acerri-
 mo f. cataplasm. plantis pe-
 dum aliquoties adplican-
 dum.

7. Cataplasma stomachale.

- 24** Crust. pan. madefiat in vin.
 rubr. calefacto, adsperg.
 pulv. cinnam.
 piper.
 caryophyllor. ana 3ß.
 ol. fænic.
 N. M. ana 3j.
 Calide imponatur.

8. *Cataplasma, pro gravidis. & parturientibus.*

24 Pan. mellit. vel alias,
dissect. madefiat : in una
regione, cum balsam. em-
bryon. vel vin. generos.
adiperg.
pulv. cinnamom.
N. mosch.
caryophyll.
macis, ana 3*ʒ*.
Adplicetur tepide.

9. *Cataplasma, ad fætum mor-
tuum.*

24 Medull. colocynth.
succ. colocynth. virid. ana 3*j*.
succin 3*iij*.
myrrh. 3*ij*.
ol. castor.
rut. ana 3*j*.

Coq. ad succi consumptionem.

C. Emplastrorum.

1. *Emplastr. emolliens, & dis-
tiens.*

24 Empl. de melilot.

sperm. ran. ana 3*ʒ*.

Malax. c. spir. vini camphorat. q. s.
extend. super alutam.

2. *Aliud.*

24 Emplastr. de ammon. cicut.

N 4

hypo-

hyosc. ana 3 fl.

Malax. c. ol. cappar.

chærefol. ana q. s.

3. Aliud.

4. Emplast. de galban.

tacatnach.

fapon. *Barbette.*

Malax. c. spir. vini camphor-

rat.

4. Aliud.

4. Empl. diachyl. f.

Gumm. ammoniaci , aceto,
& inspiss.

galban.

succ. cicut. ana 3 fl.

M. f. empl.

5. Emplastrum maturans.

4. Empl. de sperm. cet.

diachyl. c. gumm.

ana 3 fl.

Malax. c. ol. ovor.

6. Sparadrapum emolliens.

4. Sev. hircin. unc. semis.

cer. virg. 3 ij.

ol. chærefol. 3 iij.

Liquefactis , intingatur linteam ,
& adplicetur .

7. *Emplastrum nervinum.*

- 24** Empl. e galban. $\frac{3}{2}$ j.
 Malax. c. ol. scarab. q. s.
 add. camph. $\frac{1}{2}$ j.
 M. impon. cervici.

8. *Empl. roborans stomachale.*

- 24** Empl. de crust. pan. $\frac{3}{2}$ j.
 tacamach. $\frac{3}{2}$ fl.
 Malax. c. bals. Peruv. q. s.
 Induc. sup. alutam, irroretur
 ol. caryophyll.
 N. M. ana gutt. vj.

9. *Aliud.*

- 24** Empl. stomach. Crat. $\frac{3}{2}$ j.
 nervin. Vigo.
 oxycroc. ana $\frac{3}{2}$ fl.
 ol. aneth. q. s. add.
 camph. $\frac{1}{2}$ j.
 M. f. scutum stomachale.

10. *Emplastrum emmenagogum.*

- 24** Empl. matrical. de galb. $\frac{3}{2}$ j.
 galban. aceto solut. & ad pul-
 tis consistentiam redact. $\frac{3}{2}$ fl.
Extract. castor.
 croc. ana $\frac{3}{2}$ ij.
 Malax. c. ol. succin.
 spic.
 cheirin, ana q. s.

Induc.

Induc. super alutam, & regioni uteri, vel umbilico calide imponatur.

D. Linimentorum.

1. Linimentum emolliens, ad partum facilitandum.

24 ol. amygdal. dulc.
lilior. alb.
cappar.
laur. ana 3 ij.
axung. anserin.
gallin. ana 3 j.
M.

2. Aliud.

24 Unguent. dialth.
axung. human. ana 3 iij.
ol. verbasc.
lumbric. terrestr.
ovor.
vulpin. ana 3 j. fl.
M.

3. Linimentum diureticum.

24 Unguent. de alth. 3 vj.
ol. scorpion.
petrol. alb. ana 3 iij.
aneth. 3 j. fl.
anis. destillat. 3 fl.
M. adplicetur calide regioni renum,
pectini, & perinæo.

4. Linimentum carminativum.

24 ol.

24. ol. absinth.

N. M. express.

menth. crisp.

matricar.

castor. ana 3 ij.

destillat. cort. aurant.

caru. ana 2 j.

M. ungatur calide abdomen, in
colica, flatibus, doloribus
post partum.

5. *Linimentum anthelminticum.*

24 Unguent. de arthanit. 3 fl.

fell. taur. inspiſſ. 2 ij.

ol. colocynth. q. 1. ut fiat
linimentum.

6. *Liniment. abſtergens, & conſol-*
lidans.

24 Liquam. myrrh. e vitell.

ovor. conquaſſat. 3 ij.

ol. philosoph.

cer.

ovor.

lumbr. terreſt. an. 3 j.

M.

7. *Linimentum septicum Syden-*
ham. ad ulcera venerea.

24 Unguent. baſilic. 3 vj.

nicotian. 3 ij.

merc. præcipitat. aq. rosar.

lot. & opt. lævigat. 3 fl.

M. adplic. c. lim. rafis.

8. Linimentum ad gingivas.

24 Mell. rosar. $\frac{3}{2}$ j.
 succ. cochlear. $\frac{3}{2}$ ij.
 N. M. $\frac{3}{2}$ j. β .
 liq. myrrh. $\frac{3}{2}$ j.
 M.

9. Liniment. abstergens, & exci-
cans.

24 Litharg.
 ceruss. ana $\frac{3}{2}$ ij.
 f. c. f. q. ol. onor. linimentum.

10. Aliud abstergens.

24 Unguent. c. min. camph. $\frac{3}{2}$ β .
 liquam. myrrh. $\frac{3}{2}$ ij.
 balsam. Peruv. $\frac{3}{2}$ β .
 M.

11. Linimentum antispasticum.

24 Unguent. alabastrin. $\frac{3}{2}$ iij.
 anodyn.
 ol. express. nucl. persic.
 papav. ana $\frac{3}{2}$ β .
 hyoscyam. $\frac{3}{2}$ j.
 M.

12. Linimentum antipodagricum.

24 Sapon. Venet. $\frac{3}{2}$ ij.
 camph. $\frac{3}{2}$ ij.

folv.

solv. in f. q. aq. Add.

spir. sal. ammon. 3 fl.

M. & adplic. calide.

13. *Linimentum paregoricum, dñi dis-*
scutiens.

24 ol. lumbr. terrestr.

verbasc. ana 3 fl.

laurin. 3 ij.

destillat. fœnic. 3 fl.

Gumm. camph. 3 j.

M.

14. *Linimentum, ad haemorrhoid. cœ-*
cas.

24 Rad. irid. Florent.

sem. ptyll.

cydon. ana 3 fl.

f. c. aq. rotar. mucilago. Add.

vitell. ovor. num. j.

tinct. opii, 3 j.

camph. 3 j.

M.

15. *Aliud.*

24 Cancr. fluv. rec. num. xij.

Contus. coq. in butyr. rec.

q. f. Colat. add.

ol. verbasc. tertiam part.

16. *Linimentum stomachicum.*

24 ol. stomach. Crat. 3 fl.

N. M. expr. 3 j.

destil-

destillat. menth. crisp.
carui,
absinth. ana 3 j.
caryophyllor.
macis, ana gutt. v.
balsam. Peruv. 3 j.
M. inungat. scrobie. cord.

17. *Linimentum nervinum.*

24 Axung. castor. 3 j.
bals. Peruv. 3 fl.
zibet. gr. xij.
mosch. gr. viij.
ambr. gr. iv.
ol. destillat. caryophyll.
gutt. xij.
cinnamom. gutt. vj.
M.

18. *Linimentum, in dentitione
difficili.*

24 Sem. psyll.
cydon. ana 3 fl.
extrah. c. aq. malv. q. s.
f. mucilago.
Add. cuivis unciae muci-
laginis
ol. verbasc. 3 j.
M.

E. *Unguentorum.*I. *Unguentum emolliens.***24** Un-

24 Unguent. dialth. 3 j.
pingued. hum. 3 fl.
ol. scorpion.

petrol. ana 3 ij.

cappar.

laurin. ana 3 j.

M. adplicetur calide.

2. Aliud, pro unguibus oculorum.

24 Pingued. asc. pisc. rec.

viperar. ana 3 ij.

ol. rutac. 3 fl.

M. adplic. guttatum.

3. Aliud, in dysfocia.

24 Unguent. dialth. 3 j.

axung. anserin. 3 fl.

ol. chamomill.

lil. alb.

verbasc. ana 3 ij.

M.

**4. Aliud emolliens, ad gingivas
infantum.**

24 Pingu. gallin.

lepor. ana 3 ij.

mell. rec.

ol. amygdal. dulc.

lil. alb. ana 3 j.

M.

5. *Emolliens, in atrhop. & scyrrbo-*
sis adfectibus.

24 Gumm. ammoniaci, aceto
 solut. & inspiss. 3 j.
 aloes gummatos.
 terebinth. ana 3 ss.
 sev. cervin.
 butyr. rec. ana q. s.
 M. f. unguent. abdom. calid.
 adpl.

6. *Unguent. ad dysuriam.*

24 Unguent. dialth.
 martial.
 agrippin. ana 3 ss.
 ol. laurin.
 aneth. ana 3 iij.
 destillat. fœnic. 3 j.
 M. pectini, & perinæo calide ad-
 plicetur.

7. *Unguentum ophthalmicum.*

24 Tut. præp. 3 j.
 corall. rubr. præp.
 camphor.
 facchar. saturn. ana 3 ss.
 nihili alb. 3 ij.
 virid. aer. gr. xij.
 M. f. c. butyr. majal. illot. 3 iv.
 unguentum.

8. Unguentum digestivum, in Ia-
sonibus ex sanguibus.

24. Terebinth. 3 j.

mastic.

oliban.

elem. ana 2 v.

mell. 3 g.

vitell. ovor. num. II.

M. f. l. a. unguentum.

9. Unguentum digestivum, in parte
sanguin. Iaf.

24. Mell. 3 j.

terebinth. 2 g.

myrrh. rubr. 3 ij.

vitell. ovor. num. II.

M.

10. Unguentum, ad scabiem, Gra-
ivationem

24. merc. viv.

saturn. ana 3 g.

f. ana. Add.

terr. tripol. 3. ij.

Subigantur c. f. q. unguent.
rosac.

11. Aliud.

24. Axung. porcin. 3 j.

merc. viv. 3 g.

M.

12. *Vnguentum Foresti, ad acbo-*
res.

24. Vitell. oyor. ad duritiem
 coct. num. **xvi.**
 myrrh. 3 j.
 rad. ari 3 fl.

ellebor. nigr. gr. iv.

Coq. in ferrea sartagine, absqne flam-
 ma, donec spumam emittat;
 tum exprime ol. denuo coque, &
 exprime, donec spumam non am-
 plius emittat, post ea fœces abji-
 ciantur, & oleum in vase clauso
 servetur.

13. *Vnguentum, in impetigine be-*
nigna,

24. ol. tartar. per deliq. 3 ij.
 merc. dulc. 3 fl.

Subigantur c. s. q. unguent. po-
 mat. d. ad fistil.

14. *Vnguentum, ad fissuras mam-*
marum.

24. Ung. c. min. camph. ½ j.
 decoct. flor. calendul. me-
 diante buty r. rec 3 fl.
 ol. tart. per deliq. 3 ij.

M.

**15. Unguentum emmenagogum, &c.
ad partum.**

¶. Unguent. dialth. 3 j.
axung. anserin. 3 ij.

ferpent. 3 j.

croc. 3 β.

ol. destill. spic.

fabin. ana gutt. 4 j.

M. adPLIC. regioni uteri, & um-
bilici.

16. Unguentum antispasmodicum

¶. Ungu. alabastr. 3 j.
populeon 3 β.
anodyn. 3 ij.
ol. nucl. persic.
meath. crisp.
hyoscyam. ana 2 ij.

op. in aceto solut. 3 β.

camph. 2 j.

croc. orient. 2 β.

M. f. ungu. fronti, & tempori-
bus adPLICandum.

F. Balsamorum.

**I. Balsamum stomachicum, &c. car-
minativum.**

¶. ol. N. M. expr. 3 β.
destill. menth. crisp.
aneth.
tacamach.
absinth.

rut. ana ♂ ♂.

citr.

caryophyll. ana gutt. iv.

balsam. Peruv. ♂ j.

M.

2. Balsamum apoplecticum.

24. ol. N. M. expr. 3 j.

destill. lavendul.

majoran.

caryophyllor.

cubebar.

cardamom.

citr. rec. ana ♂ j.

macis ♂ ij.

cinnam. gutt. xxiv.

rut.

succ. alb. ana ♂ ♂.

M.

G. Collyriorum.

1. 24. aq. flor. cyan.

euphras.

calcatripp.

chelidon. mai. an. 3. j.

vitriol. alb.

facch. saturni, ana gr. v.j.

filtr. & guttatum ter per
instill.

2. Aliud.

2. *Aliud.*

24. Aq. fœnicul.
plantag.
rosar. ana 3*fl.*
nitr. depur. 3*j.*
M. adplicetur tepide, guttatis.

3. *Alliud acrius.*

24. aq. chelidon. mai. 3*j.*
croc. metallor. subtiliss.
pulver. & edulcor. gr. v*j.*
aloes hepatic.
vitriol. alb. ana gr. v*j.*
M.

H. *Suppositoriorum.*

I. *Suppositum antihelminticum*

24. Aloes.
myrrh.
fell. taur. inspiss. ana 3*j.*
extr. tanacet.
absinth. ana 3*j.*
M. f.c. s. q. mell. suppositor.

I. *Suppositum, ad hemorrhoides provocandas.*

24 pulv. jalapp. 3*j.*
extr. ellebor. 3*fl.*
mell. despum. q. 3.
M. ad suppositorium.

3. *Suppositorium stimulans*, q*n* ex-citans.

24. Spec. hier. picr. 3 j.
pulv. agaric.
colocynth. ana 3 ff.
scammon. 3 ff.

M. f. c. f. q. mell. suppositorium.

4. *Lenia suppositoria*, sunt globuli, ex saccharo moscato, vel ex sapone, simpliciter confecti.

N B.

Suppositoria, tantum in *motum* agunt, non in *materiam*; hinc circumspete adhibenda, quia saepius, praeципue in *infantibus*, *convulsiones causari* possunt.